DARBININKAS

LIV NR. 32 — SECOND-CLASS Postage paid at Brooklyn, N. Y. — ANTRADIENIS - TUESDAY, GEGUŽIS - MAY 6, 1969 — 949 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN, N. Y. 11221 — 10 CENTŲ

Kongrese spaudimas bėgti iš Vietnamo viską palikus

Prez. Nixonas kalba apie sąlygas, prašo pakentėti

Washingtonas. — Kongrese jau pradėjo nerimauti dėl Vietnamo karo, nes prez. Nixono administracija vis dar nieko gero negalinti parodyti. Senatas jau turėjo trumpas diskusijas tuo reikalu, bet jos tik priešui tegalėjo būti malonios.

Jas pradėjo sen. Aiken iš Vermonto, respublikonas, seniai žinomas priklausąs balandžių veislei. Jis siūlė tuojau trauktis iš Vietnamo, nelaukiant nežinia kiek truksiančių derybų galo. Neatrodė, kad jis būtų siūlęs tuojau ištraukti visą amerikiečių kariuomenę iš Vietnamo, bet pasitraukimą pradėti jis siūlė tuojau. Tvarkingai, planingai, bet tuojau.

Sen. Aiken mano, kad JAV tikslas Vietname pasiektas, kad karą reikia grąžinti tikriesiem jo savininkam, ir apie tai tuojau pranešti Saigonui. Jo siūlomas pasitraukimas yra tik vienos pusės, tai yra tik Amerikos, nes jam visai nerūpi ką darys kita pusė. Bet Paryžiaus derybose JAV ir Saigono delegacijos tebekovoja už Š. Vietnamo ir Amerikos pasitraukimą kartu, pagal sutartą planą.

Sen. Aiken tvirtina, kad P. Vietnamas jau esąs pajėgus pats vienas apsiginti, kad veik visa jo teritorija esanti Saigono vyriausybės kontrolėje, kad Rusija nebenorinti karo Azijoj, nes susirėmusi su Kinija. Taigi išvada savaime aiški: bėkim iš kovos lauko viską pametę.

Jį parėmė senatoriai Mansfield ir E. Kennedy, demokratai, ir J. Javits bei Ch. Percy, respublikonai. Aiken tvirtina, kad prez. Nixonas apie jo kalbos turinį nebuvęs iš anksto painformuotas.

Kaip ten bebūtų, bet prez. Nixonas greit atsiliepė per krašto apsaugos sekretorių Laird, kuris pareiškė, jog prezidentas Nixonas sutiktų priimti iš Hanojaus ir Vietkongo kad ir slaptą susitarimą dėl pasitraukimo, bet tik šiomis sąlygomis: pasitraukimas turi būti abipusis, P. Vietnamo karinės pajėgos turi būti pakankamos priešui sutramdyti, Š. Vietnamas ir Vietkongas žymiai sumažina karo veiklą P. Vietname.

Taigi toli nuo to, ko reikalauja tie penki senatoriai. Bet paskutinėm dienom labai jau imta kalbėti, kad artėja laikas pradėti nuamerikinti Vietnamo karą. Kuo tas turėtų pasireikšti, niekas dar neprasitarė. Bet prezidentūroje esama įsitikinimo, jog ir Paryžiuje pamažu judama pirmyn, ir P. Vietnamo vyriausybė pasidariusi veikli organizuodama būsimus santykius su Vietkongu, ir komunistų ofenzyva esanti supliuškusi, nes jie patyrę labai daug nuostolių žmonėm, ginklais ir maistu. Bet niekas nedrįsta dar prasitarti, kad komunistai jau apsisprendė padėti ginklus.

Prezidentas Nixonas norėtų, kad kritikai kongrese neįsisiūbuotų, bet leistų dar jam ramiai ir be spaudimo eiti tuo pačiu keliu, kurį yra pasirinkęs prezidentauti pradėdamas.

Pauliaus VI dešinioji ranka — prancūzas

Paskutinis neitalas — prieš 55 metus

Naują Vatikano valstybės sekretorių paskyrus. Iš k. į d.: atsisakęs sekretorius kard. A. Cicognani, Paulius VI ir naujasis sekretorius kard. Jean Villot.

Vatikanas. — Vatikano valstybės sekretoriumi paskirtas prancūzas kard. Jean Villot, 63 metų prancūzo ūkininko sūnus, buv. Lyono arkivyskupas, ikšiol vadovavęs Kunigų kongregacijai centrinėj Romos kūrijoj.

Vatikano valstybės sekretoriaus vieta yra pirmoji po popiežiaus, nes jo asmeny yra ir popiežiaus ministeris pirmininkas ir užsienio reikalų ministeris. Jis taipgi yra pirmininkas tarybos, kurią sudaro visų kūrijos kongregacijų ir kitokių tik popiežiui pavaldžių organų vadovai.

Iki šio paskyrimo tas pareigas ėjo kard. Cicognani, dabar jau 86 metų italas, buv. popiežiaus atstovu Washingtone. Su kard. Villot paskyrimu Romos kūrijos personalo sutarptautinimas dideliu šuoliu paslinko pirmyn, nes per paskutinius 55 metus tos pareigos visada tekdavo italams. Paskutinis neitalas buvo garsusis ispanas kard. Merry del Val, po kurio 1914 atėjo italas.

Kard. J. Villot esąs veiklos žmogus, gabus ir mokąs tylėti diplomatas, priklausąs Vatikano II susirinkimo bažnyčiai, prie kurios programos nubrėžimo esąs daug prisidėjęs dirbdamas to suvažiavimo rengėjų tarpe. Ne tik su didele gyvenimo praktika, bet ir su keliais moksliniais doktoratais.

Be melo neapsieina

Sovietijoj paskelbtas naujas pavyzdinių kolūkio įstatų projektas. Dabar prašoma juos diskutuoti ir nuomones į Maskvą siųsti. Jos būsiančios apsvarstytos ir, jei galima, priimtos. Lapkričio mėn. Maskvoje šaukiamas visasąjunginis kolūkiečių suvažiavimas, kuriam tas projektas būsiąs patiektas svarstyti. Greičiausiai tik rankas pakelti.

Pirmas to projekto sakinys skelbia: Kolūkinė santvarka neatskiriama tarybinės socialistinės visuomenės dalis; tai Lenino numatytas, istoriškai patikrintas ir valstietijos ypatybes, bei interesus atitinkantis kelias.

Kiek čia žodžių, tiek melo. Tokią formą, kokia bolševikų yra įdiegta Rusijoje ir okupuotuose Pabaltijo kraštuose, pasmerkė daugiau kaip 40 metų gyvenimo praktika.

Skundai melagingi, patarė amnestuoti

Ženeva. — Tarptautinės Darbo Organizacijos speciali komisija Ispanijoje tyrė skundus, kad su kalinamais nelegalių darbininkų organizacijų atstovais esą elgiamasi nežmoniškai. Skundai nepasitvirtino, bet komisija rekomendavo, kad amnestuotų tuos, kurie kaltinami už tokius veiksmus, kurie kituose kraštuose būtų laikomi normalia darbininkų unijų veikla.

Ispanijoj darbininkų organizacijos yra dalis valstybės socialinio-ūkinio aparato, bet tokiai tvarkai retkarčiais parodomas nepritarimas neteisėtais streikais, demonstracijomis, nelegalių organizacijų kūrimu. Pereitą rudenį buvo stiprokas tokios rūšies bruzdėjimas, kurio aktyvesnieji dalyviai buvo įkalinti. Toji komisija ir buvo nuvažiavusi jų laisvinti.

Tarpt. Darbo Organizacija yra autonominis J. Tautų organas rūpintis darbo ir kapitalo taikingu sugyvenimu, paremtu socialiniu teisingumu. Ji įkurta Versalio sutartimi, kartu su Tautų Sąjunga, dabar dirba su Jungtinėmis Tautomis. Ji yra nepaprastai daug nuveikusi pramonės ir kitų darbininkų apsauga besirūpindama Jos valdantieji organai sudaromi iš vyriausybių, darbdavių ir darbininkų atstovų. Tokia pat ir metinių konferencijų sudėtis.

Keturi darą pažangą

New Yorkas. — Po paskutiniojo Keturių didžiųjų posėdžio buvo pranešta, kad pasitarimai dėl Vid. Rytų taikos organizavimo formulės suradimo pamažu slenka pirmyn. Sunkiausiai įkandami esą pabėgėlių reikalai, bet ir tas reikalas sutvarkytinas kartu su sienomis, saugumu ir kitais priedais. Po bendrųjų diskusijų sudaryta speciali komisija, kad į pabėgėlių sutvarkymo problemą giliau pažiūrėtų: kur juos įkurdinti, kaip kompensuoti už Palestinoj paliktą turtą, kaip sutelkti įkurdinimo fondą.

Būta gando, kad Washingtonas raginąs Izraelį priimti apie 100,000 arabų pabėgėlių, o likusieji 1,2 milijono būtų įkurdinti arabų kraštuose. Izraelis niekaip nesutiks visų pabėgusių priimti, nes tiek arabų priėmus Izraelis nebebūtų žydų valstybė.

— **Sovietų Brežnevas** susilaukęs opozicijos ir esąs pakeliui į pensiją ir užmiestinę vilą. Tokios kalbos labai sklindančios po satelitų sostines, ypač Berlyne. Vakariečių ambasados Maskvoje tokios žinios dar nesuuodusios.

— **Dubčekas išrinktas** federalinio parlamento pirmininku, kaip buvo numatęs kompartijos centro komitetas. Rinkimai vyko slaptu balsavimu — naujųjų reformų įgyvendinta naujiena. Už Dubčeką balsavo 306, susilaikė 6, prieš pabalsavo 68.

— **Š. Airijos premjeras O' Neil** pasitraukė, kad galėtų kovoti už pilietinių teisių sulyginimą kaip parlamento narys. Užkietėję protestantų konservatoriai jo pasitraukimą atšventė laužus gatvėse uždegę.

— **Indijos prezidentas** Zakir Husain miręs širdies smūgio ištiktas. Jis buvo muzulmonas, nes norėta pabrėžti, kad indų ir muzulmonų religijų žmonės turi sugyventi be riaušių ir skerdynių, jei jau likimas juos surikiavo į vieną valstybę.

Pakraščių ekstremistai

Bonna. — Šiandien V. Vokietijoj vėl yra du ekstremistiniai politiniai sambūriai: dešinėje Tautinė demokratų partija (jai prikišamas nacizmas), kairėje ką tik naujai atkurta komunistų partija. Senoji kompartija konstitucinio teismo 1956 buvo uždaryta, kaip parodžiusi krašto konstitucijai priešingą veiklą.

Šiuo metu apie abi partijas yra surinkta medžiaga, kuri būtų reikalinga bylai dėl jų uždarymo konstituciniame teisme iškelti, bet greičiausiai dabar tuo reikalu bus padarytas toks sprendimas: stengtis jų atsikratyti ne teismo sprendimais, bet rinkimų kortelėmis.

Naujoji kompartija jau turėjo savo suvažiavimą, išsirinko vadovybę ir šį tą pasakė apie savo siekius. Aišku, kad ji nesiekianti griauti dabartinės respublikos tvarkos (nes už tokį darbą vėl būtų uždaryta), bet jos tikslas esąs "socialistinė reforma". Nieko nepasakė, kaip tas naujas padaras turėtų atrodyti, bet naują politinę koaliciją turėtų sudaryti darbininkai, komunistai ir kitų partijų išrankioti "progresyvūs politikai". Naujosios partijos metrika tokia: marksistinė darbininkų partija su Markso, Engelso ir Lenino evangelija.

Klaida ar pažanga — padės susivokti

Vatikanas. — Ką tik pasibaigusioje konsistorijoje, kuri vyko ryšium su naujųjų kardinolų įvesdinimu, Paulius VI pranešė sudaręs teologinę komisiją, kurios uždavinys bus surasti ribą tarp erezijos ir teisėtų reformų, kurias pažadino II Vatikano susirinkimas.

Vatikano II susirinkimas suredagavo tik bendrus principus ir kryptis, bet kai visi pradėjo juos aiškinti tik pagal savo nusimanymą, kitur net ir pagal tai, ko kas norėjo turėdamas galvoje artimiausius savo asmeniškus interesus, kai kuriose vietose ir kai kuriais klausimais prieita iki labai nerimtų nusiaiškinimų. Kad taip toliau nebebūtų, turėtų padėti susitvarkyti sudarytoji teologinė komisija.

Tokios komisijos reikalą pramatė visos katalikų bažnyčios vyskupų sinodas, pirmą kartą susirinkęs Romoje 1967 rudenį. Komisijon dirbti pakviesti visų teologijos krypčių atstovai, nuo pažangiausių iki atsargiausių.

Komisijon paskirta 30 asmenų iš 18 kraštų. Naujųjų koncepcijų ieškotojus atstovauja tokie populiarūs mąstytojai kaip vokiečių jėzuitas Karl Rahner, Wuerzburgo teologijos prof. J. Ratzinger ir prancūzų domininkonas Yves Congar. Prie konservatyviųjų priskiriami Šveicarijos buv. jėzuitas J. Urs von Balthasar ir olandų domininkonas Andrea H. Maltha. Vyskupas Colombo, italas, laikomas pajėgiu suteikti plačiai priimtiną nuomonę. Iš Amerikos komisijon paskirti pasionistas B. Ahern ir jėzuitas W. Burghardt.

Kaip Doktrinos kongregacija ir šioji komisija derins savo darbus, tuo tarpu nepasakyta.

— **Mirė Von Papenas,** 1933 m. įpiršęs Hitlerį prezidentui Hindenburgui į kanclerius. Jis pats buvo paskirtas kancleriu 1932 mt., bet, kaip daug kas paskui įtarinėjo, tik tam, kad praskintų kelią Hitleriui neva teisėtai laimėtų parlamento rinkimų keliu. Karo metu jis buvo Hitlerio ambasadorium Turkijoje ir pajėgė sulaikyti tą kraštą nuo prisidėjimo prie Vakarų sąjungininkų.

Skopje u-tetui misijonierių vardas

Skopje. — Šio miesto vardas veik nesutinkamas mūsų spaudoje, bet tai yra sostinė Makedonijos, kuri yra viena iš Jugoslavijos autonominių respublikų. Mums jis užkliuvo todėl, kad balandžio 24 ir 25, Jugoslavijos prezidentui Tito globojant, tuo vardu ikšiol vadinamas universitetas minėjo savo amžiaus dvidešimtmetį ir ta proga jis buvo pavadintas Kirilo ir Metodijaus vardais. Universiteto kieme bus pastatytos ir tų dviejų slavų švietėjų-apaštalų statulos.

Šventieji Kirilas ir Metodijus, vadinami slavų apaštalais, gyveno ir veikė 9-jame šimtmety. Jų veiklos centras buvo Moravija, bet jų įtaka siekė toli už jos ribų. Visiems slavams jie brangūs tuo, kad sudarė pirmą slavų alfabetą ir pagilino krikščionybę. Nuo šv. Kirilo mirties šiemet sukanka tūkstantis ir šimtas metų. Kai prieš porą mėnesių tas įvykis buvo minimas Vatikane, net tokia kieta bolševikiška Bulgarijos vyriausybė atsiuntė į Vatikaną specialų ambasadorių ir ta proga paprašė, kad popiežiaus atstovas dalyvautų iškilmėje, kuri bus surengta šventųjų garbei Bulgarijoje šią vasarą.

Ne tik tie du įvykiai, bet ir daugybė kitų liudija, kad satelitų kraštuose prieš dvidešimt su viršum metų persodinta be pakeitimų maskvinio socializmo ideologija ir praktika šaknų visuomenėse neįleido, todėl pradeda paviršiuje užsidėjusi pluta sproginėti. Toliausiai, turbūt, ta kryptimi nueita Jugoslavijoje, stipriai pajudėta Čekoslovakijoje, nors ten vyksmą Maskva prievarta užlaužė, bet nėra abejonės, kad jo negalėjo sunaikinti. Ten ir kitur pasirodys naujos jėgos ir nauji reiškiniai. Kadangi jie bus tramdomi fizine jėga, todėl jų vyksmas bus lėtas.

Pompidou tuo tarpu pats stipriausias

Kairioji pusė nepajėgia susiorganizuoti

Gaston Defferre, socialistų kandidatas į Prancūzijos prezidentus

Paryžius. — Prancūzijos prezidento rinkimų pirmasis ratas įvyks birželio 1. Jei tą dieną nė vienas kandidatas negaus daugumos, po dviejų savaičių bus antras ratas, kada rungsis du daugiausia balsų gavę kandidatai. Visi kandidatai turi užsiregistruoti iki gegužės 15.

Pirmasis kandidatas yra Georges Pompidou, 6 metus buvęs de Gaulle premjeru, bet pereitą pavasarį po studentų riaušių pastumtas į šalį, nors buvo įtaigojama, kad jis esąs patiės de Gaulle numatytas tapti jo įpėdiniu.

Dabar jis daug ašarų neliejo dėl de Gaulle ištikusios nelaimės, bet tuojau pasiskelbė kandidatu ir pareiškė, kad norįs tęsti kas pradėta, išlaikyti pastovumą ir parengti kraštą ateičiai. Aišku, jo bazė yra gaulistų partija, kurios vardas yra Respublikos gynimo sąjunga, tačiau jis eina pagalbos ieškoti į centrą ir toliau kairėn, kur jam jau yra pasisekę.

Pirmiausia, patys gaulistai nėra kompaktiškai susispaudęs junginys, bet dabar visi, klaidžiojantieji ir svyruojantieji, susijungė aplink Pompidou, nes jis pasirodė būsiąs lankstus — žada laikytis tik pačių pagrindinių de Gaulle politikos principų, bet atsisakyti de Gaulle kaprizinių išsišokimų. Taip apsireiškęs Pompidou jau atsikratė dviejų rimtų varžovų — senato pirmininko, dabar prezidento pareigas einančio A. Poher ir labai ambicingo Valery Giscard d'Estaing, senai besitaikstančio į de Gaulle įpėdinius. Dabar jis jau perėjo Pompidou pusėn.

Visiems, kam girdėti reikia, Pompidou jau pranešė, kad jis nevykdys de Gaulle dažnai reklamuoto plano įvesti darbininkus į įmonių valdymą ir dalintis pelnu su savininkais. Tas planas labai nepatiko atsilikusios Prancūzijos pramonės vadovams, bet nė darbininkai juo nesusižavėjo, nes niekam nebuvo aišku, kaip visa tai praktiškai atrodys.

Pompidou programoj pirmoj vietoj yra pažadas tvarkyti krašto ūkinius reikalus, nes de Gaulle valdymo metu jie buvo stipriai apleisti. Juk Prancūziją ūkiškai pralenkė ne tik V. Vokietija, bet jau pasivijo ir įsibėgėjusi pralenkti Italija. Jis taipgi žada plėsti organizuotą Europą (tai greičiausiai reiškia daugiau narių Bendroje Rinkoje), laikytis visų sutarčių, neišskyrus nė Šiaurės Atlanto pakto.

Taigi laimėjimui remti Pompidou jau turi labai stiprią bazę. Ji paslinks dar į kairę jo naudai tuo atveju, jei nekomunistinės kairės grupės nepajėgs susitarti dėl vieno kandidato, kuris nepriklausytų socialistų partijai. Tuo tarpu toks kandidatas dar neiškilo. Socialistų kandidatu pasiskelbė Marselio meras Gaston Defferre, kuris yra antikomunistas. Nedaug vilties, kad atsikurtų nekomunistinė kairė. Toks konglomeratas vieną kartą buvo susikūręs, bet iširo, nes nepajėgė sukurti gyvenimiškos programos, todėl ne daug ką telaimėjo parlamentą renkant. Dar blogiau ką laimėti tik vieną prezidentą renkant.

Charakteringa tai, kad ir dabar niekas dar neišėjo su programa, kuri kam nors būtų įdomi ir nors dalinai atsvertų gaulistus. Kalbos apie demokratiją be gyvenimiškos vidaus ir užsienio politikos programos šiandien niekam nebeįdomios, tuo labiau, kad ir de Gaulle nuodėmėmis negalima ramstytis, nes jos tikriausiai nepriklauso prie pačių didžiųjų.

Jei G. Pompidou laimės rinkimus, gi tuo tarpu atrodo, kad taip, tai vėl bus formaliai gaulistų režimas, tik jau be de Gaulle ir tikriausiai žymiai kitoks.

Prierašas. Socialistai nepajėgė apjungti visos kairės apie vieną kandidatą, todėl pasiliko vieni su Gaston Deferre. Komunistai išstatė savo senatorių 72 m. J. Duclos. Dabar jau aišku, kad į kairę nuo centro balsai pasiskirstys, ko reikia Pompidou laimėti prezidentūrai.

Gegužės pirmoji jautriose vietose

Tik Ulbrichto Vokietija šiemet išėjo į Berlyno gatves su kariniais pabūklais, kitur komunistų valdomuose kraštuose nebuvo karinių paradų, neišskiriant nė Maskvos. Čia buvo tik civilių pasivaikščiojimas iki Kremliaus vartų, kur kalbą sakė nebe maršalas, kaip ikšiol visbūdavo, bet kompartijos sekretorius Brežnevas. Naujiena buvo ir tos kalbos turinys — nebuvo jokių priekaištų Amerikai.

Čekoslovakijoj gegužinės demonstracijos buvo uždraustos. Pragoje apie 2,000 žmonių suspėjo susirinkti prie šv. Vaclovo statulos gėlių padėti, bet jokių antisovietiškų mostų nepasireiškė, nes tuoj atsirado policija. Publika suprato, kad policijos atsiradimas buvo vyriausybės prašymas neerzinti Maskvos.

Prancūzijoje nuo paradų atsisakė pačios darbininkų unijos, nes nenorėjo duoti progos ekstremistiniams elementams panaudoti tų demonstracijų savo siauriems tikslams. Pašonėje jau stovėjo progos belaukdami tie elementai, kurie pereitą pavasarį sukėlė riaušes, bet nepajėgė patiekti jokios programos.

Didžiausią Pirmosios gegužės dovaną gavo Ulbrichtas. R. Vokietijoj — jo vyriausybę pripažino Irakas. Tai yra pirmoji valstybė už komunistinio bloko. Arabų valstybės nutraukė diplomatinius santykius su V. Vokietija tada, kada ji užmezgė santykius su Izraeliu. Irakas gavęs pažadą, kad rems arabų bylą kovoje su Izraeliu.

Invalido kepurėn žmonės mėtė smulkius pinigėlius

Su kokiais įspūdžiais Valė parvyko į Ameriką (3)

Invalido daina:

Valė jau ir galinėje stotyje — Gluchove. Kai daugumas iš traukinio išlipo, traukinio palydovė padėjo Valei išnešti lagaminus ir, gabus arbatpinigių, pasiteiravo, kas ją toliau nuveš. Čia taksi ar vežikų nesą. Nuveža ar atsitiktinai pasitaikiusi mašina, ar koks sunkvežimis. Palydovė pažadėjo pasiteirauti viršininko ir nuėjo.

Jos belaukdama, Valė išgirdo sultingą baritoną dainuojant ir armoniką pritariant. Jai rodės keista išgirsti dainą, kuri aidėjo tokioje viešoje vietoje ir kurios turinys buvo maždaug toks:

Prakeikta būk tu, Kolyma!
(Taip tu save planetoj mūsų vadini).
Tavin kas kliuvo, tam mirtis jau artima,
O gyvo nieko tu negrąžini.

Mirtis su taiga ten bičiuliai.
Ligonių kaupas ten ant kaupo.
Su šiuo pavasariu artėsiu tyliai
Ir aš, gal būt, prie savo kapo.

Numirsiu, nieks, gal būt, man karsto —
Ne, karsto nieks sukalti negalės.
Pūga tenai sniegus tik žarsto.
Sniegai man įkapėm bus tolimos šalies.

Neverkit, motin, nei žmona!
Nei jūs, mieli mano vaikai.
Gyventi ir kentėt jau bus gana.
Matyt, likimas skyrė man numirt tenai.

Pūgom po pūgos siaučia vis žiema,
Ir jėgos tirpsta man kaip švinas.
Prakeikta būk, žiaurioji Kolyma —
Tu laisvės, laimės kapinynas.

Dainininkas sėdėjo atsirėmęs į sieną, apsivilkęs nudėvėtu kariniu drabužiu. Jo kojos iki kelių buvo nupjautos, o aukščiau kelių suveržtos odinėm kelnėm. Šalia jo buvo vežimėlis, kuriuo jis, matyt, važinėjo ar buvo vežiojamas. Žmonės invalido kepurėn metė smulkius pinigėlius. Valė įmetė rublį. Tuo metu privažiavo sunkvežimis, ir šoferis šūktelėjo: "Ei, brolyt, važiuojam ar ką?" Invalidas padėjo savo armoniką į vežimėlį ir prišliaužė prie mašinos. Šoferis įsimetė vežimėlį, pasisodino invalidą šalia savęs. "Ačiū! Iki pasimatymo!" iškišęs galvą, šūktelėjo dainininkas dosniajai aukotojai, ir sunkvežimis nurūko.

Netrukus atsirado geležinkelietis, matyt, palydovės įkalbėtas, kuris tegalėjo pasiūlyti Valei kolchozninko vežimėlį, sulysusios kumelaitės tempiamą.

Pagaliau tėviškėje:

Privažiavo motinos namus, kuriuose ir Valė buvo gyvenusi. Prie vartų stovėjo kažkokia moteris. "Sakykite, ar čia gyvena Aleksandra Stepanovna Žukova?" paklausė Valė.

"Čia, va jų langai", ir moteris parodė į rūsio langus, esančius lygiom su išdaužytu šaligatviu. "O jūs kas gi būsit?"

"Aš duktė, atvykau atlankyti".

"Viešpatie, Dieve mano! — sušuko moteris. — Duktė iš Amerikos".

"O mama ar namie?"

"Jos nėra. Stovi eilėje prie žuvies. Ir Volodios nėra". Moteris tuojau parodė, kad raktas yra po maišu, kuriuo kojos valomos. Reikėjo nusileisti keturis laiptelius, atidaryti klijonke aptrauktas duris. "Pažvelgus į kambarį, kuriame gyveno motina ir brolis, — sakosi Valė — norėjau sėsti ant grindų ir garsiai pravirkti"... Suprato, kodėl mama negalėjo rašyti apie savo gyvenimą. "Aš gyriausi savo įstaiga, savo vaikais ir patogumais, o kitame pasaulio gale sena mama stovėjo eilėse, tempė vandenį naščiais, pietus virė žibaliniu primusu."

Karo invalido dalia:

Kai parėjo motina, nieko nepasakojo apie Volodią. Tik vakare Valė išgirdo ratų triukšmą gatvėje, kažkas minkštai nuslinko nuo vežimo prie durų. "Štai ir Volodia parvažiavo", tarė motina. Durys prasivėrė, ir Valė su išgąsčiu pamatė tą patį invalidą dainininką, kuriam ji buvo įmetusi į kepurę rublį.

"Volodinka, — tarė motina, — štai ir mūsų Valė mus aplanko". Aš puoliausi — sako Valė — atsiklaupiau, apkabinau ir pravirkau. Tvostelėjo aštrus degtinės ir česnako kvapas.

"Ką? Gaila tau manęs? — kalbėjo Volodia. — Nereikia, jei man pačiam savęs negaila. Matai: sotus, girtas ir po nosia tabakas... "Išsitraukė iš kišeniaus papirosus ir užsirūkė.

"Ačiū tau už siuntinius. Jie mus gelbsti. Va, įsitaisiau naują vežimėlį, pirkau armoniką — naują, trieilę. Žibalo turim atsargą. Moteris mum atneša vandens. Žiemai ir malkų turėsim. Pirksim bulvių. Na, jei ne tu, tai dingtume," kalbėjo Volodia. O Valės galvoje bėgo mintys: štai kodėl mama negali važiuoti pas ją į Ameriką; kodėl ji turėjo apsigyventi rūsy — kad Volodia galėtų lengviau judėti; taip gyvena mano motina ir brolis, o kaip aš gyvenu — du pasauliai, du ašigaliai... Volodia tebesigyrė savo sugebėjimais spekuliuoti, sugebėjimais groti ir dainuoti — dėl armonikos ir jo dainų jį kviečia ir į gerus namus, kur gali gerai pavalgyti. Armonika maitina.

Kai sugulė motina ir duktė į vieną lovą, Valė patyrė ir visą Volodios likimą — kaip jis virto invalidu. Fronte pakliuvo į vokiečių nelaisvę. Vežamas traukiniu mėgino pabėgti, iššoko iš vagono, bet pakliuvo po ratais ir neteko kojų. Kai rusai jį rado, kuo jis įrodys, kad mėgino pabėgti. Liudininkų gi nėra. O jau kaltas jis ir tuo, kad gyvas pasidavė į nelaisvę. Jį tardė, juo netikėjo, jį įtarinėjo visą laiką. Pagaliau pripažino jį invalidu ir paskyrė pensiją — 32 rublius. (Motina gavo pensijos 28 rublius). Su jais negalima nei mirti nei gyventi. Reikėjo eiti į gatvę, ir žmonės mesdavo ne tik pinigėlius, bet duodavo ir maisto produktų.

Tokių karo invalidų buvo daug Kieve. Kad nekristų taip į akis, juos išskirstė po užkampius. Volodią pargabeno pas motiną. Jis šliaužiodavo pas kaimynus, piovė ir kirto malkas. Neatsisakinėjo nuo jokio darbo. Nors motina apramdė jo nervingumą ir įtūžimą, jis gėrė, jei turėjo už ką, nevaldė liežuvio. Tai patikdavo klausytojam, bet nepatikdavo valdžios žmonėm. Porą kartų jį buvo suėmę, grasino išsiųsią toliau — gal į pačią jo apdainuotą Kolymą. Tai dar labiau kartino jo įtūžimą.

Kai vieną sykį Valė kalbino Volodią, kad jis prisitaikytų prie valdžios ir įsirašytų į partiją, tas atsikirto:

"Parsiduoti? Aš dabar alkanas, bet aš laisvas. Mano dainas žmonės mėgsta. Atsimenu, kai Chruščiovas sumaišė su dumblais "mūsų tėvą ir kankintoją" ir dar išmetė iš mauzoliejaus, kaip tada žmonės džiaugėsi. Mes buvom tikri, kad ateis geresni laikai, ir tikrai dabar daug geriau. Tada, atsimenu, aš dainavau dainelę, kurioje buvo tokie žodžiai, skirti Chruščiovui: "Ir fabrikų gaudesys ir javų šlamesys sako tau ačiū už "saulę", kad ją užgesinai". Man tada plojo ir bėrė pinigėlius gausiau nei bet kada. Tai didžiausias pasauly antikomunistas. Dar bus laikas, kai jam iš dėkingumo paminklą statys. O Nikita, myliu aš jį, tą kukurūzininką".

(Toliau — kaip vietos valdžia pradėjo kabintis).

Kryžius Lietuvos laukuose (Kryžius liaudies menininko V. Svirskio)

Los Angeles miesto burmistras Samuel Wm. Yorty su žmona ir prel. J. Kučingiu. Rezoliucijom Remti Komitetas buvo surengęs burmistrui pagerbimą. Nuotr. L. Kanto

MIRĖ DR. S. BLINSTRUBAS

Balandžio 19 Vilniuje staiga mirė technikos mokslų daktaras **Stasys Blinstrubas**, buvęs Kauno radijo stoties inžinierius, vėliau Klaipėdos, paskui Vilniaus radijo stočių viršininkas. S. Blinstrubas, gimęs 1901 Šiauliuose (tėvas Lietuvos nepriklausomybės laikais buvo Šiauliuose notaras), Buvo baigęs Paryžiaus aukštąją elektrotechnikos mokyklą ir dirbo radiotechnikos srityje iki karo pabaigos. Po karo pakrypo į geofiziką, magnetinę ir gravimetrinę naudingų iškasenų žvalgybą, teoriškai įrodė, kad Lietuvoje turi būti naftos. Jis pasiūlė paprastą ir aiškų metodą iškasenų klodų formai ir gyliui nustatyti, ir jo teoriniai apskaičiavimai praktikoje labai gerai pasitvirtinę. Pastaruoju metu studijavo magnetinių reiškinių įtaką žmonių sveikatai. Iš jaunų dienų žinomas tenisininkas, ir dabar neseniai dar sėkmingai dalyvavo Vilniuje surengtose teniso veteranų žaidynėse. Mokslų akademijos fizikos-matematikos ir geologijos institutai liudija, kad S. Blinstrubas paliko kelias dešimtis vertingų mokslo darbų. (Elta)

TIKRINA SKUNDUS DĖL SKUNDŲ NETIKRINIMO

Juo toliau, juo akivaizdžiau daros, kad rusiškasis bolševizmas Lietuvoj ne kažkokią naują "liaudies valdžią" sukūrė, o priveisė daugybę naujų biurokratų, kurie susigalvoja vis sudėtingesnių būdų, kaip žmonių akyse dėtis "liaudies valdžia". O tiems žmonėms jau vis aiškiau daros, kad "draugai" biurokratai žymiai biurokratiškesni už betkokius "ponus" biurokratus, ir kad vadinamoji "liaudies" biurokratija nepalyginti sudėtingesnė, atkaklesnė ir kartu bukaprotiškesnė už betkuriais laikais Lietuvoj patirtą biurokratiją.

Vienas iš tokių šios biurokratijos žiedų su pasigėrėjimu aprašinėjamas balandžio 4 dienos **Tiesoj**, kur pasakojama, kaip "ministerijos kolegija svarsto darbą su laiškais".

"Darbas su laiškais" — tai aklas rusiško posakio vertimas, kurio reikšmė yra — skundų dėl administracijos pareigūnų veiksmų tyrimas, sprendimas ir sprendimų vykdymas. Tie skundai dažniausia paduodami laiškuose arba tiesiai atitinkamoms įstaigoms, arba neretai per laikraščių redakcijas. Bet kas tai yra to "darbo su laiškais" svarstymas ministerijos kolegijoj? Ir kas tai "ministerijos kolegija"? Kolegija — tai visų tos įstaigos skyrių viršininkų susirinkimas. O "darbo su laiškais" svarstymas tai, pasirodo, svarstymas skundų dėl netinkamo skundų svarstymo...

Konkrečiai kalbant, toks "kalnas ant kalno" vyksta "automobilių transporto ir plentų ministerijos" viršininkų susirinkime Vilniuje. Įvairiose transporto kontorose keleiviai yra skundęsi dėl netinkamo patarnavimo. (1968 metais tokių skundų buvę 3,365, o 1967 — 3941: ministerija turi tikslią skundų statistiką!). Klaipėdoj, Vilniuj ir kitur su tais skundais susidorota biurokratiškai (bent su kai kuriais), ir nepatenkintieji pasiskundė aukščiau. Štai čia visa "ministerija", išsikvietusi vietinių kontorų viršininkus, ir svarsto skundus dėl skundų svarstymo ...

Tame svarstyme dalyvauja ir "Liaudies kontrolės komiteto darbo žmonių skundų ir pasiūlymų biuro vedėjas"...Tas biuras irgi stambi įstaiga, kuri sakosi: "Mes, biuro darbuotojai, neapsiribojame tik piliečių priėmimu, jų laiškuose iškeltų faktų tikrinimu, bet kartu su rajonų ir miestų kontrolės komitetais bei liaudies kontrolės grupėmis tikriname, **kaip dirbama su laiškais** ministerijose ir žinybose bei joms priklausančiose organizacijose"...

Taigi, skundų tikrintojų ir tų tikrintojų tikrintojų esama net "trijų aukštų". Tas darbas užima daugelio pareigūnų daug laiko, už jį išmokama daug algų, ir ko dar "trūksta", tai kokios nors komisijos svarstyti skundams dėl šių skundų svarstymo prižiūrėtojų darbo ... O jais skųstis irgi yra pagrindo, kadangi ir jie, matyt, neretai į skundus pažvelgia panašiai, kaip ir žemesnieji skundų tikrintojai: "formaliai ir paviršutiniškai". Vienas iš daugelio pavyzdžių, kaip skundai beviltiškai įkliūva biurokratinėj jų tikrinimo mašinoj, yra aprašytas tame pačiame **Tiesos** numeryje. Atvejis kaip tik iš transporto srities. Primena, kad jau praėjusių metų lapkričio mėnesį buvo skundžiamasi dėl autobusų nestojimo Rekyvoje ties Šiauliais. Ir sako:

"Praėjo kiek laiko, o reikalai nepasikeitė. Autobusai į Rekyvos gyvenvietę iki šiol neužvažiuoja...paviljonas stovi tuščias...gyventojai, laukdami autobuso (toliau nuo Rekyvos. E.) šąla atvirame lauke... Mums nesuprantama, kodėl... transporto vadovai taip užsispyrusiai nenori ištaisyti savo klaidos, kurią jie padarė, panaikindami autobusų sustojimo vietą Rekyvos gyvenvietėje"..

Pakelėj šąlančios liaudies balsas taip ir nepasiekia "liaudies valdžioj" šiltai įsitaisiusių, vieni kitų tikrinimais didžiai užsiėmusių "draugų biurokratų" ausies. (Elta)

A. S. SHALINS-SALINSKAS — Laidotuvių direktorius. 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest Pkwy Sta.), Woodhaven, N.Y. 11421. [illegible] laidotuvės. Koplyčios nemokamai visose miesto dalyse. Tel. Virginia 7-4499.

VAITKUS FUNERAL HOME. Notary Public. 197 Webster Ave. Cambridge Mass. Pranas Vaitkus, laidotuvių direktorius ir balsamuotojas. Moderniška koplyčia šermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. TR 6-6434.

JOSEPH GARSZVA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS. 2 modernios koplyčios. 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y. 11211; EV 8-9770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni koplyčia, Air-conditioned. A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 660 Grand St., Brooklyn, N. Y. 11211; ST 2-5043.

STEPHEN AROMISKIS (Armakauskas) — Graborius-balsamuotojas. Moderni koplyčia. 423 Metropolitan Avenue Brooklyn, N.Y. 11211, EV 7-4335.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius. 426 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. MArket 2-5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios koplyčios, oras vėdinamas.

N. F. WALKER, Inc. Laidotuvių direktoriai. Daug vietos automobiliams statyti. — 87-34 80th Street Woodhaven, N. Y. 11421, (212) MI 2-4343 ir 2039 Merrick Ave. Merrick, N.Y. 11566 (516) FR 8-0303.

RIMOS IR JUOZO BRUŽŲ vienintelė lietuviška siuntinių įstaiga didžiajame New Yorke, atlieka visus patarnavimus sudarant siuntinius ir užsakant kitas dovanas į Lietuvą. Greitas patarnavimas — žemos kainos. 370 Union Ave., Brooklyn, N.Y. Telef. EV 4-4952

JOHN ORMAN AGENCY / Insurance - Real Estate. Namų pirkimo, pardavimo ir visais reikalais kreipkitės į mūsų įstaigą. Pildomi miesto, valstybės ir federalinės valdžios mokesčių (Income Tax) pareiškimai. — 110-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N. Y. 11418; tel. VIrginia 6-1800.

ANDRIUS ARMONAS, statybininkas — Long Islande stato įvairaus dydžio naujus namus, kuriuos galima tuoj įsigyti. Priimam užsakymus pastatyti pagal pirkėjo pageidavimus ant mūsų arba pirkėjo žemės. Statybą atliekam sąžiningai pagal susitarimą už labai prieinamą kainą. Tel. (516) AN 1-2864.

VYTAUTAS MAŽELIS, fotografas — vestuvės: spalvota ir juoda balta (galima vykti ir į kitus miestus), portretūra, meno darbų nuotraukos ir kiti foto patarnavimai. 422 Menahan St. Ridgewood, N.Y. 11237; Tel. HY 7-4677.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. 36-38-40 Stagg St. Brooklyn, N.Y. 11206; ST 2-5938.

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Apraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudos, Income Tax užpildymas, Mutual Funds—pinigų investacijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven N.Y. 11421; VI 7-4477.

S & G MAISTO KRAUTUVĖ. Antanas Vaitkus, vedėjas. 84-09 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421, VI 9-5077; 340 Grand St. Brooklyn, N.Y. 11211, ST 2-4329. Papigintom kainom priimame užsakymus vestuvėms ir pobūviams. Pristatom į namus liet. skilandžius, sūrius. We take all orders special price for Weddings and Parties. Home-made Bologna. • Trečia nauja, moderniška krautuvė atidaryta 84-04 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. — VI 9-5077.

SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 200 Orchard St. New York, N.Y. 10002, AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsų artimiesiems—importuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai—geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant pakietus į Europą. Užeikite ir įsitikinsite!

C. A. VOKET — LIETUVIS ADVOKATAS — 41-40 74th Street Jackson Heights, N. Y. NE 9-6620.

ANTANAS J. SAVELSKIS — lietuvis advokatas — 80-30½ Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421; tel. 849-1060, namų TW 7-3061 (nuo 9 r. iki 9 v.)

GREITOJI PAGALBA. Nenusimink, gausi pagalbą. Ilgai laukti vaistai nuo reumatizmo, rankų, kojų nutirpimo ir skaudėjimo jau gaunami. Tai Deksnio mostis, dabar vadinama "Ree-Leef Rub". Dėžutės: 4 uncijų 3 dol., 8 uncijų 5 dol. Persiuntimui pridedama 50¢. Kreiptis: Royal Products, North Sta., P.O. Box 9112, Newark, N.J. 07104, arba į Darbininko administraciją, 910 Willoughby Avenue, Brooklyn, N.Y. 11221.

PARDUODAMA VAISTŲ LABORATORIJA ir ofisas. Plačiai žinomi vaistai bei mostis nuo reumatizmo. Labai pelninga įmonė. Rašyti: P. Deken, North Sta., P.O. Box 9112, Newark, N.J. 07104.

Tel. (212) 497-8865
Alfa Jeweler
A. ŪSELIS
Garantuotas laikrodžių taisymas
Aukso, platinos žiedai su deimantais • Viso pasaulio įvairūs laikrodžiai • Puikūs importuoti indai • Įvairūs papuošalai moterim.
Charm Beauty Shoppe
REGINA ŪSELIENĖ — Tel. 497-8865
Pusmetinis sušukavimas. Kirpimas. Stilizavimas.
Plaukų dažymas
267 St. Nicholas Ave., Ridgewood, N.Y.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
Michigan 2-4130

Tel. (212) 441-3110 / 896-7743
BESTWAY TRAVEL AGENCY
Kelionės plačiame pasauly
WILLIAM R. BEST
84-14A Jamaica Avenue
Woodhaven, N. Y. 11421

NEW YORK CHICAGO
LITAS Investing Co., Inc.
specializuojasi nekilnojamo turto, trumpalaikių paskolų, akcijų biržos ir kitose srityse. LITO bendrovė Jus kviečia investuoti indėlių formoje. Už indėlius mokamos aukštos palūkanos. Investavimo arba paskolų reikalais prašome kreiptis:
LITAS INVESTING CO., INC.
86-01 114th Street Richmond Hill, N.Y. 11418 — Tel. 212 - 441-6799
2422 West Marquette Rd. Chicago, Ill. 60629 — Tel. 312 - 476-2242
Visais apdraudos ir nekilnojamo turto klausimais prašome kreiptis į
LITAS SERVICE CORPORATION
94-10 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421 — Tel. 212 - 847-5522
Pilnas draudimo patarnavimas — namams, mašinom, gyvybei it k.
Chicago Rome Paris München Los Angeles: Atostogos Suvažiavimai LITAS Travel Service yra pasiruošus Jums patarnauti nežiūrint kur ir kada keliautumėt. LITAS Travel Service parūpins bilietus, padarys reikiamas rezervacijas, patars kur geriausia atostogauti, kur apsistoti, kuriuo laiku ir iš kurio aerodromo arba uosto patogiausia išvykti. Patarnavimai yra visiškai veltui. — LITAS Travel Service talkina iškviečiant gimines iš Lietuvos, atostogom ar nuolatiniam apsigyvenimui. RUOŠIATĖS KELIONĖN?... Nepamirškit
LITAS TRAVEL SERVICE
94-10 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421 — Tel. 212 - 847-5522
SĖKMINGOS KELIONĖS!

DARBININKAS 910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN, N. Y. 11221

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-1923

THE WORKER (Title Copyright) by FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų.

1951 sujungė AMERIKĄ, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIAS

Second-class postage paid at Brooklyn Post Office

Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August when published weekly.

Prenumeratos kaina $8.00 — Subscription per year $8.00

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA.

Straipsnius ir korespondencijas redakcija talpo savo nuožiūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavardės pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Mėnuo Taikos Karalienei

Taikos žmonės visada ilgėjosi ir ilgėsis. Tikroji taika yra idealas, kuris žemiškoje tikrovėje visuotinai nepasiekiamas. Visada lieka tarpas tarp idealo ir tikrovės, nes idealas, anot ruso Novogorodcevo, reiškia "niekados nepaliaujamo tobulėjimo reikalavimą".

Mes tiktai stengiamės mažiau ar daugiau tobulėti. Stengiamės ir skaudžiai patiriame, kokia nepatvari ir netobula yra žmogiškoji tobulybė. "Kiekviena žmogaus tobulybė pasiekiama tik akimirkai, — yra pastebėjęs dr. J. Girnius, — ir tuo būdu, kad sekančią akimirką tenka vėl iš naujo jos siekti".

Vis iš naujo tenka siekti ir taikos, nes ir ji nepatveria dėl žmonių netobulumo. Kiekviename žingsnyje mus tyko nesantaika, kuriai išvengti reikalinga nuolatinių ir ištvermingų pastangų.

★

Asmeninėm pastangom pirmiausia siekiam vidinės taikos. Tai yra siekimas būti tvarkoje su savo sąžine. Vieni pasiekiam daugiau tos vidinės ramybės, kiti mažiau, bet tai yra pirmasis pagrindas būti taikoje su savimi ir su kitais. Viešumoje tai apsireiškia gera valia.

Kai kitados žmonės išsiilgę laukė taikos, angelų giesme buvo apskelbta taika kaip tiktai geros valios žmonėm: pax hominibus bonae voluntatis. Geros valios žmonės, kurie paklusta savo sąžinei ir ja vadovaujasi, stengiasi būti taikūs ir kitiem. Jie prisiima taip pat pamokymą: pirma susitaikyk su savo artimu ir paskui aukok savo auką.

★

Visuomeniniuose santykiuose taika dar sunkiau pasiekiama. Čia asmeniniai reikalai susitinka su bendruomeniniais, valstybiniai su tautiniais ir tarptautiniais. Viską teisingai suderinti ir visus patenkinti nėra lengva. Čia taikos idealas dar sunkiau pasiekiamas, nes daug kas į tą patį reikalą žiūri tik savo požiūriu — su nauda sau ir su žala kitiem, nors visi kalba apie taiką.

Popiežių enciklikose taika dažnai minima ir ten pabrėžiama, kad ir visuomeninė taika priklauso nuo asmens: nuo pagarbos žmogui, nuo saugojimo prigimtųjų jo teisių. Tad keistai nuskamba pasisakymai bolševikų, kurie taikai labiausiai kliudo, kai jie cituoja popiežiaus pasisakymus apie taiką ir smerkia kitus. Patys gi tesiverčia propaganda ir nerauna pikto iš savęs.

★

Pikto problema yra pati pagrindinė. Dar žmonijos apyaušryje buvo pasakyta: aš padarysiu nesantaiką tarp tavęs ir moteriškės, tarp tavo palikuonių ir jos: ji sutrins tavo galvą. Buvo tai kalba apie pikto žaltį — velnią ir Mariją. Gegužės menuo, vienas iš gražiausių, skiriamas melsti Mariją, kad ji padėtų ir mum nugalėti piktą savyje ir visuomenėje.

Taika nereiškia pasyvumo, ano tolstojiško "Nesipriešink piktam", bet priešingai — nuolatinę ir veiklią kovą su žaltiškais palikuonimis. Jie turi dvasinės galios, ir dėl to įveikiami tik nuolatinėm ir ištvermingom savo dvasios pastangom, malda ir atgaila, prašant Taikos Karalienės veikti, kad atsirastų ir išviršinių priemonių pašalinti nesantaiką iš žmonijos gyvenimo.

Lietuvą prisimindami, gegužės 13 ypatingai dar pasimelsime, kad tikroji taika greičiau sugrįžtų ir mūsų kraštui.

Kūrėjų savanorių priesaikos pusšimčio metų sukaktis

1919 gegužės 11 — 1969 gegužės 11

KALPAS UOGINIUS

1918, pirmojo pasaulinio karo pabaigoje, Maskva, norėdama sugniuždyti mūsų tautos pastangas nusimesti vergijos pančius ir atkurti nepriklausomą valstybę, pasiuntė į Lietuvą savo revoliucines raudonąsias divizijas.

Tada dar neseniai susidariusi pirmoji mūsų beatsikuriančios valstybės vyriausybė, be daugybės rūpesčių ir gražių idėjų, nei pinigų, nei ginklų, nei susisiekimo priemonių neturėjo. Viskas dar tebebuvo vokiečių rankose. Nors ir buvo kviečiami iš Rusijos grįžę karininkai ir jau buvo sukurtas generalinis štabas, bet... manydama, kad mažos, taikingos ir demokratinės Lietuvos niekas nepuls, vyriausybė kurti kariuomenės neskubėjo.

1918 spalio 11 Vilniun atvyko būrelis pirmųjų savanorių— 11 kareivių, buvo ir keli karininkai. Spalio 17 atliktas pirmas vakarinis karinis savanorių patikrinimas, ir pirmą kartą po amžių nelaisvės savanoriai sugiedojo tautos himną. 1918 lapkričio 1. Vilniuje savanorių buvo jau per 30 vyrų. Pradėtas kurti I-sis pėstininkų pulkas. Tą pačią dieną prie Valstybės Tarybos rūmų pastatyta pirmoji karinė sargyba.

1919 sausio 1 Gedimino pilies bokšte savanoriai pirmą kartą iškėlė Lietuvos vėliavą. Nusileidžiančios saulės spinduliuose gražiai švietė visos trys vėliavos spalvos. Tas momentas giliai įstrigo savanorių širdysna. Karininkai ir kareiviai, entuziazmo pagauti, kaip tikri broliai — nuoširdžiai išsibučiavo. "Tai laimingiausia mano gyvenimo valanda", — sako karininkas Škirpa, taip pat ir Stasys Butkus — abu tame istoriškame įvykyje dalyvavę.

Deja, neilgai buvo lemta mūsų trispalvei Gedimino pilies bokšte plevėsuoti. Ją sunaikino bolševikai, 1919 sausio 6 įsibrovę Vilniun. Nuplėšė žalią ir geltoną spalvą, paliko tik raudonąjį dryžą, atseit, revoliucijos kruvinąjį simbolį.

★

1918 lapkričio 23 išleistas pirmas įsakymas kariuomenei. Kūrybos procesas vyko. Nors vokiečiai sutiktus gatvėse ginkluotus mūsų savanorius nuginkluodavo, bet karininkai ir kareiviai iš paskirų vokiečių kareivių už maisto produktus, kurių tada patiem labai stigo, supirkinėjo šautuvus, kulkosvaidžius, rūpinosi patalpomis, uniforma, mitybos organizavimu

Kai 1918 gruodžio mėnesį pirmieji mūsų vyriausybės pareigūnai valstybės reikalais išvyko užsienin, vokiečiai ėmė skubiai trauktis, lenkai viešai reiškė pretenzijas prisijungti Lietuvą, mieste organizavosi vietiniai bolševikai, visur šniukštinėjo šnipai, o iš rytų į Vilnių jau žygiavo alkanos ir plėšrios raudonosios Maskvos divizijos. Susidarė tragiška būklė. Buvo sudarytas naujas ministerių kabinetas su ministeriu pirmininku M. Sleževičium. Ankstyvesnieji vyriausybės samprotavimai pasirodė klaidingi. Reikėjo tuojau organizuoti kariuomenę. Nesant administracijos aparato, mobilizacijos pravesti nebuvo įmanoma. Vienintelė išeitis tebuvo — kreiptis į tautą, šauktis pagalbos — gelbėti Lietuvą.

Esant tokiai pavojingai būklei, vyriausybė 1919 sausio 2 iš Vilniaus persikėlė į Kauną. Vilniuje paliko silpnutė, nes tik gruodžio 23 įkurta, komendantūra. Komendanto pareigas ėjo karininkas Škirpa. Jam buvo žinomas vyriausybės nuosprendis šaukti savanorius. Tad jis savo, komendanto, vardu paruošė atsišaukimą (pagal vyriausybės atsišaukimo turinį ir prasmę) ir ne tik paskleidė jį Vilniaus mieste, bet ir viešai perskaitė publikos pilname teatre. Vilniaus lietuvių visuomenei tai padarė didelį įspūdį. Beatsikuriančiai Lietuvos kariuomenei buvo sukeltos didelės ovacijos. Pakilusia nuotaika sugiedotas tautos himnas. Paskutiniam himno garsam nuaidėjus, iš balkono pasigirdo: "Jau slavai sukilo"... Šios dainos žodžiai itin atitiko susirinkusiųjų nuotaikas. Jautresniųjų akyse sužibo ašaros. Publika drauge su dainininke (p-le Nezabitauskaite) jausmingai traukė: "Petys gi į petį, na, vyrai, kas gali, sustoję į darbą už mylimą šalį, prikelkime Lietuvą mūsų!"... Taigi komendantui paliktas vyriausybės įsakymas organizuoti Vilniaus gynimą pradėtas vykdyti labai įspūdingai. Rytojaus dieną komendantūros durys neužsidarė — registravosi savanoriai, pasiryžę ginti Lietuvą.

Vyriausybės gi atsišaukimas į Lietuvos piliečius buvo paskelbtas jau iš Kauno, pirmomis 1919 metų dienomis. Kaip legendarinis geležinio vilko staugimas, jis nuskardėjo visoje šalyje:

..."Vokiečių kariuomenei atsitraukiant, jau įsibrovė Lietuvon svetimoji Rusijos kariuomenė. Ji eina atimdama iš mūsų gyventojų duoną, gyvulius, mantą. Jos palydovai — badas, gaisrų pašvaistės, kraujo ir ašarų upeliai. Tad ginkime Lietuvą! Parodykim, kad esame verti amžiais kovotos laisvės. Šiandieną Lietuvos likimas mūsų pačių rankose... Visi, kaip vienas, stokim už Tėvynę! Būrių būriais eikime iš kaimų, viensėdijų, miestų ir miestelių, eikime iš visų Lietuvos kraštų laisvės ir Tėvynės ginti!"...

To šaukimo lyg ir laukė tauta. Tuoj atsiliepė jaunimas iš visų Lietuvos kampų. Stojo į krašto apsaugą, kūrėsi savanorių pulkai

★

Nesočiai pavalgę, negavę karinio apmokymo, klumpėti ir sermėgėti, su tautinių spalvų trikampiu ant rankovės ir tyra tėvynės meile širdyje, savanoriai dainuodami ėjo į frontą. Toji pilka, įvairi savanorių masė kovose darė stebuklus. Už ypatingą narsą, sumanumą, pasiaukojimą ir ištvermę kautynėse Vyties Kryžium apdovanotų savanorių buvo 1, 422. Vyties Kryžiaus kavalieriai (vyrai ir moterys) yra nusipelnę ypatingos savo tautiečių pagarbos. O štai kaip buvo Vyties Kryžiai pelnomi:

... "Eilinis Krasauskas, žvalgyboje išaiškinęs priešo sunkaus kulkosvaidžio poziciją, nepasitenkino. Jis nutarė ir kulkosvaidį iš bolševikų atimti. Susišaudymui vykstant, krūmais prišliaužė arti kulkosvaidžio ir pats vienas, šaukdamas "valio", puolė jį. Kulkosvaidį jis laimėjo, bet buvo sunkiai sužeistas ir visam amžiui liko invalidas. Krasauskas apdovanotas Vyties Kryžiumi."

..."Viršila Gudaitis su būriu pateko labai stiprion priešo artilerijon ir pėstininkų ugnin. Būrys jau buvo atmušęs kelias kontraatakas ir turėjo skaudžių nuostolių, bet Gudaičio vadovaujami savanoriai nepalūžo. Priešo apsuptas ir atakuojamas būrys atkakliai kovėsi. Gudaitis buvo labai sunkiai sužeistas, bet kautynių neapleido, kol visai nusilpo ir apalpo. Vado netekęs, būrys pradėjo trauktis. Du savanoriai, nešdami sužeistąjį vadą saugesnėn vieton, abu buvo sužeisti. Gudaičio nurodymais vadovaudamasis, būrys išvengė visiško sunaikinimo. Gudaitis mirė nuo žaizdų. Apdovanotas Vyties Kryžiumi (St. R-kis 153)."

..."Naktis. Verda kautynės. Mūsų priešakyje tikras pragaras. Dunda, poška visokiausi ginklai. Išgirdom žvėrišką bolševikų "ura" ir granatų sprogimą. Pasigirdo ir lietuviškas "valio". Ginklai nutilo, bet staugte staugė žmonės. "Valio" ir "ura" susiliejo į vieną klaikų staugimą. Buvo aišku, kad ten durtuvais vyras vyrą bado. Tik širdis dreba, kad rusai mūsiškių nenugalėtų. Pagaliau sužinome, jog mūsiškiai ruskius durtuvais nubadė (Š-kys, 192-3)."

..."Persiskyrėme į dvi grupes po 16 vyrų. Pirmoji, l-to J. Barkausko vadovaujama, puls štabą. Antroji, k-ko H. Songino vadovybėje, puls klojimą, kuriame ilsisi dvi bolševikų kuopos. Pasiruošėme puoliman. Staiga pastebime priešo patrulius. Tyliai stovime po liepomis ir stebime. Priėję apie 20 žingsnių, patruliai pastebėjo mus. Sustojo ir klausia: "Kto tam?" (Kas ten?) Tylime. "Kto tam? Streliat budu" (Kas ten? Šausiu) — šaukia priešas ir užtaiso šautuvą. Šiurpas nuslinko iki padų. Bolševikas trečią kartą klausia: "Kto tam?" ir atsakymo nesulaukęs šovė. Iššovėm ir mes. Patruliai dingo.

(Bus daugiau)

Liet. Kariuomenės Kūrėjų Savanorių Sąjungos Chicagos skyriaus valdyba. Iš k. į d. stovi: J. Jareckas, J. Gaidelis ir P. Venclova; sėdi K. Petrauskas ir pirm. L. Balzaras.

Nuotr. V. Noreikos

A. GIEDRIUS

Kajušis

(5)

Kaip tik juodvi atvažiavo, ir du vyrai sunešė daiktus, tuojau prisistatė iš kaimynystės vidutinio amžiaus moteris. Pasisveikinus ir šį tą sužinojus apie naujas gyventojas, palinkėjo laimingo gyvenimo ir pasisiūlė į talką.

— Labai dėkui, —atsakė Sauginienė. — Maža ką teatsivežėva, tai tiek čia to ir darbo.

— Mačiau, mačiau, — kalbėjo kaimynė. — Jau prieš savaitę privežė čia baldų ir visokių daiktų, o vis naujų. "Tai turtingi žmonės čia pareis, tai puikų butą turės!" pamaniau sau pamačius... O kur jūsų daugiau žmonių? Kodėl nematyti pono?

— Aš neturiu pono, — atsakė Sauginienė.

— Aa! — nusistebėjo kaimynė. — O aš maniau, kad tas ponas, kur čia viskuo rūpinosi, tai tamstos vyras.

— Ne, jisai tiktai rūpinosi... jisai architektas, — nežinodama ką daugiau sakyti, paaiškino Sauginienė.

— Atsiprašau, ponia: tai tamsta našlė?

— Taip, našlė.

"Turtinga našlė", pamanė kaimynė, o su balsu pasakė:

— Jūs čia dabar naujos gyventojos. Jeigu reikėtų kokios paslaugos, labai prašau kreiptis į mane. Štai čia šalia pirmutinis namas.

Pasisakė pavardę, atsiprašė, atsisveikino ir išėjo.

Sauginienė nemėgo didelių pažinčių ir vengė nežinomų žmonių, tai nekibo nė į tą pirmąją atsilankiusią. Tiesa, neatrodė ji piktos širdies, tiktai gal smalsi, o tokios Sauginienei ir Rasai taip pat nelipo prie širdies. Kaip visur, taip ir čia, juodvi nusistatė laikytis nuošaliai: pažinčių neieškoti, apie save nesigarsinti, su kaimynais — ko mažiausia reikalų ir kalbos.

Išleidusios pirmąją viešnią, baigusios tvarkytis ir pagaliau viską apėjusios, viską apžiūrėjusios, suėjo abi į svetainę ir pasižiūrėjo į Nemuną.

— Dabar tiktai iš tolo jį tematysiu! — po valandėlės tarė mergaitė.

— Nueisi, — trumpai atsakė motina.

Bet pajuto ir ji, kad tas Nemunas, kuris kadaise buvo taip arti, dabar iš tikro nutolo, kaip ir visas prabėgęs iki tol gyvenimas. Moteris atsisėdo ant sofos ir susimąstė.

Rasa, kurį laiką dar žiūrėjusi pro langą, atsisuko į motiną ir norėjo ką sakyti, bet, pamačiusi ją susimąsčiusią, nuėjo prie pianino. Jis buvo toks naujas, toks puikus. Atsargiai palietė jį ranka, pasklaidė ant viršaus padėtas gaidas ir atsisėdo. Perbraukė abiem rankom per antvožą, paskui atidarė ir taip pat atsargiai kelis kartus perbraukė per klaviatūrą. "Kaip jis skambės" pamanė mergaitė ir nedrįso pažadinti tylinčių garsų. Iš pradžios vienu pirštu palietė vidutinę f, paskui kitu a, toliau dar daugiau ir pagaliau abiem rankom paėmė visą didelį akordą.

— Ak, mama, kas per garsai! — sušuko mergaitė ir pradėjo skambinti mėgiamą dainelę "Siuntė mane motinėlė".

Motina klausėsi, ir graudu jai pasidarė. Tolimi praėjusiųjų dienų atminimai susipynė su nepaprasta dabartim ir taip nuteikė, jog, rodėsi, džiaugtis turėjo, o verksmas ėmė, kaip su tėviške atsisveikinant.

Už lango pradėjo temti. Pabaigus dainelę, Rasa kažinką dar varinėjo patylomis aukštutiniais balsais, paskui perėjo į Šuberto serenadę. Bet, nebaigus nė pirmosios dalies, nutildė skaudžiu ilgesiu skambančius garsus, pakilo nuo kedės ir nuėjo prie lango.

Mieste jau pradėjo žybčioti žiburiai, ir vakaro žaros atošvaistoje gelsvai rausvai blizgėjo. Nemunas. Ten šituo laiku Rasa dažnai sėdėdavo su motina. Ten vieną dieną susipažino ir su tuo nepaprastu žmogum, kuris tokį perversmą padarė jos gyvenime. Kas jis iš tikro?...

Motina po kurio laiko nuėjo gulti, Rasa dar pasiliko po langu. Ji ilgai žiūrėjo, kaip naktis pamažėle apsiaučia miestą, Nemuną ir viską, tik miestas, kaip žiburių prisėtas didelis laukas, dar tebeūžė ir nereiškė poilsio valandos.

Žiūrėdama į žiburiuotą slėnį, Rasa mintimi klausė savęs, kodėl ji čia, ne ten prie Nemuno, Daugirdo gatvėje? Kaip čia taip staiga lyg verste apsivertė visas gyvenimas? Gal tiktai sapnas?

O tik ne. Visa ilga popietė, visas vakaras gyvai kalba, kad ne sapnas, bet aiški tikrovė. Tik ta tikrovė tokia neįprasta, tokia šviesiais ir liūdnais atminimais apsipynusi, net graudu...

Pagaliau nuovargis nugalėjo ją, ir ji nuėjo į savo kambarį.

★

Praėjo ištisos trys savaitės. Abi moterys įsigyveno ir net apsiprato naujojoje buveinėje. Sauginienė jau beveik pradėjo jaustis kaip savo tėviškėje. O rytais ir vakarais ilgai meldėsi.

Rasa daug skambino ir dainavo, džiaugėsi pianinu ir negalėjo apsispręsti, kur jai stoti: į konservatoriją, į universitetą ar į abu drauge. Beveik kasdien nuvažiuodavo į panemunę, ir, jeigu tik būdavo laisvas, visada sėsdavos ant to paties suolo, kur buvo prasidėjus ta nepaprasta pažintis... Bet to žmogaus daugiau niekur neteko sutikti nei kur pamatyti...

Vieną šeštadienį popiet atvažiavo Algis. Tai buvo 22 metų jaunuolis, studentas medikas. Atsivežė su savim ir gražią blondinukę, keleriais metais už save jaunesnę. Juodu sustojo prie pat Sauginienės vilos, išlipo iš mašinos ir pasiskambino prie durų.

Išskyrus paštininką, niekas čia daugiau per visą tą laiką nebuvo užėjęs, dėl to skambutis tuo laiku namuose buvo išgirstas su nustebimu. Prie durų nuėjo Rasa. Atidarė ir nustebo, net paraudo.

— Sveika, Rasele, — pratarė Algis. — Ar tu manęs nebepažįsti?

— Prašau toliau, — pakvietė ji svečius.

Priemenėje jie pasisveikino.

— O čia tai ne mano mylimoji mergelė, bet sesuo Ramutė, — supažindino Algis viešnią. — Tiktai perspėju, Rasele: Ramutė, kad ir Ramutė, bet labai išdykus ir nerami. Kaip ilgiau su ja pabūni, tai viskas aukštyn kojom virsta.

Viešnia šypsojos. O Rasa pasakė:

— Taip neatrodo.

Paskui ji pakvietė svečius į svetainę.

— Tai seniai tave mačiau, Rasele! — kalbėjo Algis. — Ogi dar kur ir nusikraustei! Vos suradau. Šitiek laiko!...

— Vai, Algi! — tarė Ramutė. — Dabar aš ką pasakysiu. Ar tik ne šita buvo mergaitė? Vieną kartą sakeisi man, kad brandos atestato iškilmėse buvai ir visą vakarą šokai...

Rasa paraudo, o Algis pasakė:

— Ei tu, Ramute! Argi tai neseniai? Jau antras mėnuo!

— Netikėk, panele, gynėsi Rasa. — Per brandos atestato iškilmes, teisybė, matėmės, o šiaip tai — per tris mėnesius nė karto. Prieš egzaminus dar norėjau, kad padėtų man paruošti biologiją, ir tai vos vieną pusvalandį teprisiprašiau.

— Kaip tau ne gėda, Algi!— tarė jam sesuo.

— O, sesute! — atsikirto jis. — Bene aš nežinojau Raselės gabumų! Ir be manęs gerai išėjo.

Atsidarė durys, ir įėjo Sauginienė, pilna lėkšte trešnių nežina.

— Laba diena, — tarė ji. — Išgirdau svečius ir atėjau pasitikti.

Pasisveikino ir pakvietė lesti.

— Dar liko nuo žvirblių, — pasakė ji.

— Ar tai iš jūsų sodo? — paklausė Ramutė.

— Taip, yra vienas toks didelis medis. Tik labai puola žvirbliai. Matyt, ir jiems patinka gražios uogos.

— Kam gražūs daiktai nepatinka! — pasakė Algis. — O juk ir žvirblelis turi širdutę ir žvitrią akutę.

Visi susijuokė ir toliau smagiai kalbėjosi.

Sauginienė tuojau išėjo į virtuvę. Algis prisėdo prie pianino, o mergaitės nusitvėrė albumą. Paskambinęs kažinkokį valsą, jis pasakė:

— Geras instrumentas, Rasele.

— Aš labai džiaugiuos, — pasakė mergaitė.

Paskui jis pradėjo skambinti ir drauge dainuoti "Širdis mergelių".

— Ai, Algi! — sušuko Ramutė. Liaukis! ... Dabar girdi, Rasele, — kreipėsi ji į šią. — Jisai sako, kad aš išdykus, o kaip pats ima niekuoti, tai nors ausis užsikimšk!

— Gerai, liausiuos, — pasakė vaikinas, uždarė pianiną ir atsistojo prie lango.

(Bus daugiau)

Kunigų seminarijos šiandien

(Pirmoje šio rašinio dalyje aptartas seminarijos mokslas. Šioje — seminarijos gyvenimo būdas.)

★

Seminarijos gyvenimo aplinkybės turbūt mažiausiai suprantamos, nes dažnai įsivaizduojamos kaip beširdis autoritetinis režimas. Ar taip kada buvo, būtų atskiras klausimas. Šiuo metu kiekvienoje seminarijoje skirtingai vystosi trys pagrindiniai reiškiniai: bendruomenėjimas, savivalda, atsakomybė.

★

Įvairiuose kraštuose jau keletą metų stengiamasi tiek vyskupijų, tiek vienuolijų seminarijų gyvenamąsias patalpas pakeisti iš labai didelių, skirtų keliem šimtam studentų, į mažesnes, kuriose gyventų keliolika studentų su vienu ar keliais kunigais. Westono kolegijoje būdavo iki 200 studentų jėzuitų. Šiuo metu yra apie 150, šešeriem mokslo metam — trejiem universiteto ir trejiem teologijos. Visiem gyvenant vienoje vietoje, patogesnis naminis aptarnavimas, lengviau vyksta bendra ir vienoda tvarka. Pasikeitus mokymo sistemai individualumo link, pasikeitė ir bendrabučio tvarka.

Pirmiausia, atskirta mokslo įstaiga, mokykla, nuo profesorių ir studentų kaip bendruomenės. Abi dalys veikia savarankiškai. Kad ir kartų mokantis, nebėra reikalinga visiem gyventi vienoje vietoje. Iš 150 viename pastate gyvenusių studentų šiuo metu trečdalis išsikraustė į penkias skirtingas gyvenvietes (būreliais tarp penkių ir dešimties). Likusieji tikisi gyventi namukuose rudenį. Tie namukai tai eiliniai gyvenamieji namai įvairiose miesto vietose, netoli mokyklos patalpų. Didesnė administracijos dalis tenka studentam: rūpintis finansais, maitinimusi, švara ir tvarka. Kartu gyvena vienas ar du kunigai, atlieką patarėjų vaidmenį ir namuose kelis kartus per savaitę aukoją mišias.

Vadinamose "mažose bendruomenėse" gyvenimo būdas išsivysto pats. Kartą per savaitę vyksta namų posėdžiai bendriem reikalam aptarti, pasidalinama darbais, pavyzdžiui, vakarienei virti, namam taisyti. Kas nėra pratęs ar neturėjęs progos turėti tokios atsakomybės, pamažu prisitaiko. Daugelis ir taip mėgsta virti, dažyti, dirbinėti, apžiūrėti sodą. Mažesniame asmenų skaičiuje yra jaukiau. Įtampa mažesnė nagu dviejų šimtų tarpe. Kiekvienas jaučiasi labiau atsakingas už bendrą gerovę.

Tam tikra prasme šis bendruomenėjimas panašus į Vatikano suvažiavimo pabrėžtą kolegiškumą.

★

Savivalda seminarijos gyvenime panaši į Vatikano išryškintą subsidiarumą arba pavestą atsakomybę. Ji liečia ir mokyklą, ir seminariją kaip bendruomenę.

Seminarijoje kaip mokslo įstaigoje studentai turi savo komitetą, kuris visų vardu tariasi su administracija kursų, profesorių, mokymosi sąlygų, egzaminų ir kitais klausimais. Studentų rinkti atstovai turi balsą profesorių posėdžiuose bei profesorių komitetuose, pranešdami ir studentam apie posėdžių pasitarimus, ir profesūrai apie studentų pažiūras. Studentų komitetas savarankiškai bendrauja su kitų seminarijų studentų grupėmis, ruošiant ekumeninius įvykius, studijų dienas, studentam leidinius ir panašiai. Išsiskirsčius studentam į atskiras gyvenamas vietas, tenka išgalvoti naujus ryšių būdus. Bendrai, tiek profesoriai, tiek studentai jaučia atsakomybę už seminarijos dabartinį gyvenimą ir už teologijos bei tikybos ateitį, žinodami, kad tam sąlyga yra glaudūs ryšiai. Teologijos studentai Westono kolegijoje yra paprastai tarp 26 ir 31 metų amžiaus, turį magistro laipsnį kurioje srityje ir po porą metų patys dėstę gimnazijoje ar universitete, tad akademiniai pasitarimai ir sprendimai jiem nėra svetimi. Nemaža dalis pakeitimų įvesti ir pravesti studentų iniciatyva.

Studentų bei profesorių bendruomeninis gyvenimas, kuris yra vienuolijos seminarijoje svarbus, panašiai yra išplėstas atsakomybės atžvilgiu. Veikia įvairūs komitetai, bendri ir atskiri: liturgijos, ryšių, namų taryba. Namų tvarka, kol dar gyvenama didesniame būryje, nustatoma ne tiek vyresniųjų, kiek visų sutartinai. Susitariama dėl valgymo laiko, automobilių naudojimo, kai kurių išlaidų, aprangos ir panašiai. Seniau įprastinė apranga Westono kolegijoje būdavo sutana arba juodi kunigiški drabužiai, iškyrus atvejus savo kambaryje, poilsio metu ar sportuojant. Pageidaujant keliem vyresnio amžiaus kunigam, šiuo metu dar dėvimi kunigiški drabužiai mokslo dienų vakarienės ir dienos mišių metu. Pamokose seminarijoje dėvima paprastai, su kaklaraiščiais ar kitaip, kunigišką aprangą dėvint ten, kur atstovaujama Bažnyčia ar atliekamas liturginis vaidmuo. Dėl aprangos daug tartasi ir ginčytasi. Seniau nebūdavo mišių popiet, visi dalyvaudavo anksti rytą. Romai išleidus popietinių mišių nuostatus, ir seminarijoje prisitaikyta, kad mišios būtų aukojamos rytą, per pietus, popiet ir vakare, kad kiekvienas turėtų progos skirtingą savo dienotvarkę pritaikyti prie mišių laiko.

★

Šie ir kiti pakeitimai paveikia trečiąjį reiškinį — atsakomybę. Seminarijos studentas daugiau atsako už save, pasirinkdamas kursus ir mokslo sritis, siūlydamas pakeitimus seminarijos gyvenime. Daugiau atsako ir už visą bendruomenę, dalyvaudamas įvairiuose komitetuose, rūpindamasis namų tvarka, vesdamas savąją piniginę atskaitomybę ir panašiai, kaip daro žmonės bendrai, rūpindamiesi savo namais ir savo šeimomis. Kadangi nebėra nustatytų valandų keltis, gultis, mokytis, melstis, dalyvauti mišiose, net ir valgyti, dienotvarkės skiriasi, viskas atrodo nevienoda, kartais net perdaug skirtinga. Nebematoma vienuoliškosios bendruomenės vienybės (ar vienodumo?) bei seminarijos drausmės, kuri, manyta, surišta su ruoša kunigystei.

Kur tokioje demokratinėje santvarkoje pusiausvyra, persvara? Pasikeitimai vyksta tada, kai vyresniojo amžiaus ir aukštesnes pareigas einą asmenys sąžiningai klausosi, kas vyksta jaunesniųjų ir studentų tarpe: todėl įvairūs komitetai, pasitarimai, posėdžiai, raportai, įvertinimai, asmeniniai pokalbiai, apie kuriuos čia apybraižomis rašyta. Teologijos versmė gal daugiausia paliečia tuos, kurie savo laiką gali pašvęsti skaityti naujom knygom, studijuoti krikščionijos praeitį, sekti socialinį ir politinį gyvenimą ir kurie profesionaliai stengiasi tarnauti pasauliui, koks jis bebūtų. Sociologinės studijos rodo, kad seminarijos studentai (kaip studijuoją mediciną bei socialinius mokslus) bendrai daugiau yra įsitraukę į asmeninės bei visuomeninės problemas, norėdami kuriuo nors būdu žmonėm padėti.

Tikimasi, kad "laisvesnis" seminarijos mokymo ir gyvenimo būdas sudaro sąlygas asmeniui savąsias jėgas vystyti bei pajungti, kartu ir sudaryti bendruomeninės nuotaikos būrį, žvelgiantį į Bažnyčios ateitį.

(Bus daugiau)

Antanas Saulaitis, S. J.

MUZIKAS IR MUZIKANTAS

Spaudoje skaitome išsireiškimus: "...ALRK vargonininkų ir muzikų sąjungos yra pakviestas..." Tokie išsireiškimai byloja, tarsi vargonininkai nėra ir negali būti muzikai.

Iškilus tokiem neaiškumam, tenka stabtelėti prie termino "muzikas", nes daugelis neatskiria "muziko" ir "muzikanto" sąvokų.

Kad būtų aiškiau, imkime keletą sąvokų iš kitų sričių. Pavyzdžiui, jei kas, net iš vaikų, sukuria kokį eilėraštuką, ar jis jau yra poetas?! Namuose, jei kas pataiso kai kuriuos elektros laidus, įjungia lempas, ir t.t., ar jis jau yra elektrotechnikas?! Vaikui arba net ir suaugusiam susižeidus, jei kas apriša žaizdą ir suteikia pirmąją pagalbą, ar jis jau yra gydytojas? Jei spaudoje pasirodo X. Y. pranešimas apie kokį įvykį, apie parengimą, ar po to tas autorius jau yra rašytojas, žurnalistas, kritikas?!

Panašiai yra ir su muzika. Jei kas, paviršutiniškai prasilavinęs, gali dalyvauti orkestre, tai jis dar nėra muzikas, bet muzikantas. Jei jis yra baigęs specialią mokyklą, konservatoriją, ir gauna diplomą, jis yra muzikas. Jei tegauna tiktai pažymėjimą, kad lankė kursus arba muzikos mokyklą, jis yra laikomas muzikantu.

Gal kalbininkai šiuo reikalu tartų savo žodį. Šiandien yra nusistatyta, kad muzikas turi būti viename iš aukščiausiųjų laipsnių muzikoje. Deja, enciklopedijose neteko užtikti šio termino apibūdinimo.

Muzikais laikome šiuos asmenis, iš ankstesniosios kartos: Č. Sasnauską, J. Naujalį, J. Gruodį, J. Žilevičių, St. Šimkų ir kitus. Taip pat ir jų pasekėjus.

Lietuvių muzikų sąjungos kol kas Amerikoje neturime. Tiesa, 1963 šio straipsnio autorius, pasiremdamas iš susirašinėjimų gautomis žiniomis, jog visame kultūringame pasaulyje egzistuoja muzikų sąjungos, iškėlė mintį, kad reikėtų ir mum tokią sąjungą įkurti. Deja, į tam tikslui pasiųstą anketą teatsiliepė vos keli muzikai. Todėl nuo sumanymo buvo atsisakyta.

1968 New Yorke (Brooklyne) vargonininkų sąjungos seime buvo nustatyta šią sąjungą pavadinti "ALRK vargonininkų

(nukelta į 5 psl.)

ŠV. ANTANO GIMNAZIJA
Kennebunkporte, Maine
su visom Amerikos gimnazijų teisėm

Išeinamas pilnas į kolegijas paruošiamųjų gimnazijų kursas.
Oficialiai dėstoma lietuvių kalba. Savaitėje pamokų tiek pat, kiek anglų. kalbos. Duodami kreditai.
Veikia jaunimo organizacijos, puoselėjami sportai, duodama lietuviška gyvenimo pasaulėžvalga. Mokiniams šviesti kviečiami lietuviai rašytojai, muzikai, solistai, dailininkai.
Dėsto 20 mokytojų bei instruktorių. Pati gimnazija padeda mokiniams įstoti į kolegijas.
Mokiniai gyvena bendrabaty.
Atlyginimas visiems prieinamas — atsižvelgiama į kiekvienos šeimos padėtį.
Anksti registruokite mokinius 1969-1970 m.
Priimami berniukai baigę 8 skyrius.

Lietuviai tėvai, branginkit šią gimnaziją, kol ji yra.
Jos ateitis jūsų rankose!

Informacijos ir registracijos reikalais rašykit:
Rev. Rector
St. Anthony High School
Kennebunkport, Maine 04046

ZARASŲ KRAŠTO EŽERAI IR UPĖS

Labai malonu buvo skaityti spaudoje ilgą P. Matekūno straipsnį, kuriame nuodugniai aprašyta daugybė Zarasų krašto ežerų ir upių. Jų didžiąją dalį ir aš gerai pažinau, ten augdamas, besimokydamas ir vėliau jau darydamas topografines nuotraukas.

Besigėrėdamas minimo straipsnio turiniu, vis dėlto stebėjausi dėl ten panaudotų kelių žymių svetimybių. Vietoje istorinių senų lietuviškų vardų, panaudoti kitataučių pramanyti vardai. Vietoje seno lietuviško vardo Ežerėnai rašoma Zarasai. Ežeras Uošis — Zarasas. Ežerėlis Uošytė — Zarasaitis, ir kt.

Tų vardų klausimu dar carų laikais man teko matyti daug istorinės-archyvinės medžiagos Maskvos, Kievo, Vitebsko, Petrogrado ir Nevelio miestų archyvuose ir vėliau Daugpilio tvirtovės archyve. Turėjau dar knygą "Istorija gorodo Novoaleksandrovska", kurią parašė Kauno gubernijos mokyklų inspektorius Birulia. Ten visur rašoma — Ežerėnai, ežeras Uošis ir ežeras Uošytė.

Dar mačiau ir man kun. Tumas-Vaižgantas aiškino lotynišką raštą iš Romos archyvo, kuriame minimi Ežerėnai, ežeras Uošis ir vienuolynas Uošio saloje — Jeziorauošis. Tiesa, tokiu vardu Ežerėnų bažnyčioje ir dabar tebėra Romos duotas toks antspaudas.

Kiti sako, kad prof. K. Būga aiškino, jog Zarasai, ežeras Zarasas, kaip ir kaimai Zablaciškis (Ažubaliai), Zalieciškis (Pamiškė) ir kt. esą lietuviški vardai. Toje apylinkėje gyvenusi lietuvių tautos šaka, kuri vartojusi žodžių priedą za. Kai kiti istorikai jam įrodė, kad tokios tautinės šakos nebuvo ir dabar nėra, tai jis prisipažino, kad taip jis jaunystėje spėliojo. Gal tai esąs rusicizmas.

Po pirmojo pasaulinio karo Lietuvos valstybei atsistatant, visi lietuviai dabartinį Zarasų miestą vadino ir valdžios knygose rašė — Ežerėnai. Rodos, 1937 metais, jau ministeriui J. Tūbeliui pirmininkaujant, ministerių kabinetas nutarė Ežerėnus pakeisti į Zarasus. Bet, kai J. Tūbeliui buvo įrodyta, kad tai yra žygis prieš lietuviškumą, jis apgailestavo, kad posėdyje buvęs suklaidintas. Žadėjo vėl grąžinti Ežerėnų vardą.

Bet likimas nulėmė kitaip.

Turėkime vilties, kad viskas atgis, atsinaujins. Tik venkime naujų tokių klaidų.

J. Kiemantėnas

Vitas Gerulaitis, Lito kelionės biuro vedėjas — Nuotr. R. Kisieliaus

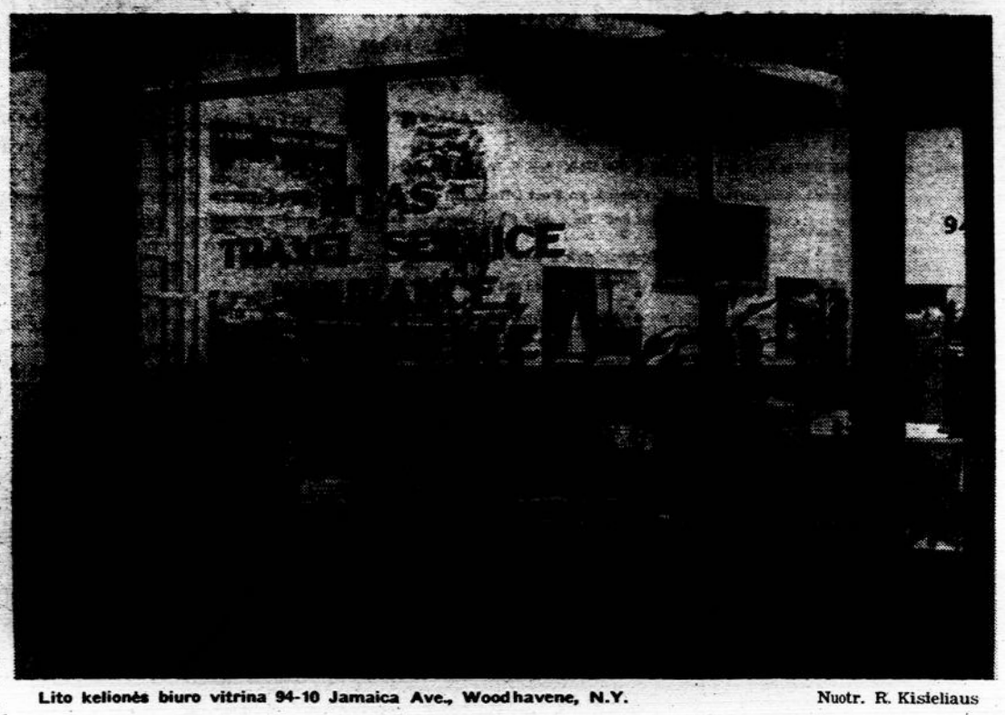

Lito kelionės biuro vitrina 94-10 Jamaica Ave., Woodhavene, N.Y. — Nuotr. R. Kisieliaus

KELIONIŲ BIURAS KVIEČIA UŽEITI

LIETUVIŠKOS ĮSTAIGOS WOODHAVENE

Lietuviškame Woodhavene keliaudamas, surasi langą, prie kurio sustosi ir nustebsi. Ten įrašyta — "Litas Travel Service".

Tai kelionių biuras, pavadintas buvusio Lietuvos pinigo vardu. Lange sukrautos reklamos, net Eifelio bokštas pastatytas, lėktuvas pakabintas. Visi kviečia keliauti, keliauti.

Pažiūrėjęs pro langą, viduje pamatai **Vitą Gerulaitį.** Kas jo nepažįsta, to žymaus sportininko, teniso meisterio, kuris su Švedijos karaliumi ėjo į "geimus". Kaip neužsuksi į tokią įstaigą?!

Bet žengdamas per slenkstį, būtinai nori žinoti, **kas tas Litas, kaip jis čia įkūrė kelionių biurą?**

Kaip žinia, New Yorke, geriau pasakius — Richmond Hill, veikia Lito investavimo bendrovė. Susiorganizavusi prieš keletą metų, vadovaujama **Vytauto Vebeliūno,** bendrovė išaugo ir susidarė vardą. Į bendrovę, į banką, žmonės deda pinigus, o bankas su savo direktoriais tuos pinigus investuoja, paskolina, žodžiu, — iš pinigo dar spaudžia pinigą.

Valdybos nariai nukeliavo ir į Chicagą ir ten atidarė savo skyrių. Pirma turėjo tik įstaigą, bet paskui — nupirko vieną apartamentinį namą. Gi šiemet kai trenkė, tai trenkė: prie O'Hara aerodromo nupirko didžiausią motelį, nupirko už miljoną dolerių.

New Yorke Lito finansistai sukiojosi tai šen, tai ten, ieškodami ko nusitverti, užsukti kokį biznį. Besisukdami pagavo šį kelionių biurą.

Jis atidarytas lapkričio 15. Atidarytas nežymiai, per daug nesireklamuojant nei spaudoje, nei per radiją. Pati vitrina turi traukti žmones.

Įtraukė ir mane štai pasidairyti. Ten dar paaiškėjo, kad kelionių biurą nėra taip lengva atidaryti — reikia užsiregistruoti kelionių biurų centre, kuris yra bene Montrealyje. Tas centras apžiūri ir įvertina, ar galima tau leisti atidaryti tokį biurą. Jei atitinka visus reikalavimus, tai tada duoda leidimą.

Ir Lito biuras yra užsiregistravęs ir gavęs tokius leidimus.

O kas tas Vitas Gerulaitis?

Biurui vadovauja tikras šios rūšies specialistas — **Vitas Gerulaitis.** Šioje srityje jis dirba jau 8 metus. Ilgą laiką dirbo Trečioko kelionių biure Newarke. Yra atlikęs visokias praktikas, lankęs specialius kursus, taigi moka ne tik keliauti, bet ir kitą parengti kelionei.

Bilietus pardavinėja visom susisiekimo priemonėm — lėktuvais, traukiniais, laivais. Pasamdo viešbučius, užsako automobilius. Žodžiu, nieko nereikia rūpintis, ateik čia ir tada jau keliausi.

Kelionių biurai ateityje plėsis. Ir štai kodėl. Projektuojami dideli lėktuvai, kurie vienu kartu nuskraidins bent kelis šimtus keleivių. Kad tie lėktuvai būtų pilni, reikia daug agentų, kurie pardavinėtų bilietus, — reikia daug kelionių biurų!

Prijungti visos rūšies draudimai

Šitam kelionių biure prijungti ir visos rūšies draudimai, nes Vitas Gerulaitis yra išlaikęs valstybinius draudos egzaminus — gali apdrausti, pardavinėti nekilnojamą turtą ir t.t. Tokį darbą jis dirbo Trečioko kelionių biure ir apdraudos įstaigoje. Ir čia jau įsitraukė į platų apdraudos darbą.

Buvęs žymus teniso meisteris

Vitas Gerulaitis visada pilnas sąmojaus, giedrios nuotaikos, visada mandagus ir elegantiškas. O jis yra buvęs žymus sportininkas — teniso meisteris. Tiksliai vienu sakiniu nenusakyčiau, bet jis tikrai buvo Lietuvos teniso meisteris. Pabaltijo meisteris. O kiek meisteryščių padarė, būdamas Vokietijoj. Su raketom jis keliavo po visą Europą, šluostė prakaitą teniso aikštėse, pelnydamas Lietuvai garbę.

Kartą buvo pakviestas žaisti ir pas Švedijos karalių, kuris pats mėgo tenisą ir žaidė nuo senų senovės. Reikėjo žaisti su jo didenybe taip, kad gražiai ir garbingai pralaimėtum, nes paskui buvo pilyje pietūs.

Laimėjimai nešė medalius ir rikiavo taures ant lentynos. Kažin, ar jas atsivežė iš anų dienų į šį kraštą?

Čia naujoje žemėje reikėjo stverti kitokių darbų, — tad ir pasidarė apdraudos specialistas. Su žmona Aldona, dukra Rūta ir sūnum Vitu gyvena jis Howard Beach, L. I. Iš ten atvažiuoja į Lito kelionių biurą ir čia triūsia iki vakaro vėlumos. **(p.j.)**

Jei "EGLUTĘ" užsakysi,
Vaikui džiaugsmą padarysi —
Skaitant nuotykius Pupučio,
Valandos pavirs minutėm.

Vienas savaitgalis Chicagoje

Chicagoje visgi yra gyvas lietuviškas judėjimas. Ypač ryšku savaitgaliais. Visur pilna parengimų, — tik eik, tik skubėk!

Trys radijo programos

Čia veikia dvi kasdieninės radijo programos — tai Sophie Barcus ir Margutis. Ten skelbiami visi parengimai nemokamai. Pasiklausęs šių valandėlių, pamatysi, kaip viskas čia dedasi — kiek skelbiama savaitgalio įvairiausių pramogų — susirinkimų, šokių, pagerbimų, vaidinimų ir t.t.

Trečioji radijo valandėlė— — Lietuvių Forumas, ją išlaiko inž. A. Rudis. Čia yra klausimai ir atsakymai, patarimai. Balandžio 26 šioji programa atšventė savo metines. Tūkstančiai klausytojų dėkoja ponams Rudžiams už šią įdomią programą.

Buvo A. Gerutis

Tarp gausių praėjusių parengimų noriu paminėti A. Gerutį, kuris lankėsi čia iš Šveicarijos ir pristatė knygą "Lithuania 700 Years". Į Jaunimo centrą žmonių buvo prisirinkus beveik pilna salė.

Šeštadienio pasirinkimas

Šeštadienis jau atneša visą eilę parengimų. Turi pasirinkti, kur eisi. Štai šį šeštadienį (balandžio 19) gali nueiti į vakarą šv. Antano gimnazijai paremti, į Pakšto salę, kur Gustonių kaimo patriotai nori sudėti tūkstantį Lietuvių Fondui. Yra ir Opera, bet ten pilna.

Pakšto salėje žmonių neperdaugiausia. Dauguma jų panevėžiečiai. Jaunimo centre kas kita — čia susirinkę bent keli šimtai. Čia dalinami leidinėliai apie šv. Antano gimnaziją. Tą vakarą gimnazijai liko virš tūkstančio pelno.

Prasideda sekmadienis

Sekmadienis turėtų būti poilsio diena, bet taip neišeina. Diena prasideda nuo pamaldų Jaunimo centre. Tuoj skautų sueiga, įvairūs posėdžiai, šokių pamokos, susirinkimai. Vakare — lietuviška televizija.

Iš pamaldose dalinto biuletenio sužinau, kad posėdžiauja JAV LB taryba. Einu pažiūrėt į Čiurlionio galeriją — į tų pačių namų rūsį.

Būta ten audringų vėjų, vos neišvertė centro valdybos, bet tegu išrinkti atstovai išmoksta "demokratiškai" veikti.

Palikęs juos spręsti savo rūpesčius, nuskubėjau į Anglijos Lietuvių Klubo pusmetinį susirinkimą. Dar laukė ir Viliaus Bražėno paskaita.

Buvę Anglijos lietuviai buvo susirinkę Vyčių salėje. Klubas įsisteigė 1961. Padarė nemaža gero, suteikta pašalpos, keli šimtai paskirti Lietuvių Fondui.

Klube yra nesklandumų. Kai klubo valdyba neklausė daugelio prašymų, susirinko per šimtas narių ir tą valdybą pašalino. Išsirinko naują valdybą ir veiklą tęsia toliau. Kiti sudarė atskirą grupę ir įsteigė "Senąjį Britanijos Lietuvių" klubą.

Tame Anglijos klube kalbėjo kun. K. Kuzminskas apie Bažnyčios padėtį Lietuvoje. Klubas remia visus, kurie tik prašo pagalbos. Pernai pašalpom paskirta 1000 dol. Šiemet klubas 1000 dol. paskyrė trijų Anglijos lietuvių rašytojų kelionei. Jie atvyks į Chicagą lapkričio 9, kai čia bus didelis literatūros vakaras.

Dar suspėjau išgirsti ir dalį V. Bražėno paskaitos. Ši paskaita buvo viena iš eilės paskaitų ciklo. Atgimimo Sąjūdžio atstovai buvo iškėlę mintį, kad reikia surengti seminarą, tam reikalui buvo ir komitetas, kuriam vadovavo J. Valčiūnas. Seminaras tęsėsi dvi dienas, kalbėjo Jusė Daužvardienė, inž. A. Rudis, žurn. Pleša, kun. V. Bagdanavičius ir — Vilius Bražėnas. Šis pastarasis kalbėjo apie kultūrinį bendradarbiavimą, įspėdamas, kad nepasiduotume suviliojami koncertais, parodomis, ekskursijomis.

Po šios paskaitos — jau į namus. Nekantriai laukiu lietuviškos televizijos programos. Tai vienintelė lietuviška televizijos programa laisvame pasaulyje. Programa gyvuoja trečius metus. Per metus tam reikalui išleidžiama apie 24,000 dol. Programa rūpinasi p. Šlutas ir komitetas. Išlaikyti nėra lengva, todėl gegužės 25 Jaunimo centre rengiamas didelis banketas.

Žiūriu šio vakaro TV programą. Cicero ateitininkų būrelis atlieka kelias dainas, vadovauja Prapuolenytė. Pirmą kartą girdžiu lietuviškai išgarsėjusią dainą "Dominik". Dainas mergaitės padainavo gražiai.

Toliau prel. V. Balčiūno pasikalbėjimas su p. Šlutu. Pasikalbėjimo tema — "Krikščionis gyvenime" knygos serijos išleidimas.

Toliau Antrojo Kaimo vaidintojai suvaidino juokingą gabaliuką apie sovietų mokslininkų gudrumą. Dar pranešimų, dainų ir skelbimų, ir programa uždaroma. Su ja ir baigiasi lietuviškas savaitgalis Chicagoje.

Bal. Brazdžionis

Muzikas ir muzikantas

(atkelta iš 4 psl.)

ir kitų mužikų sąjunga". Taip ją ir reikėtų vadinti.

Įvairių instrumentų (smuiko, fortepijono ir kt.) profesionalai yra tie asmenys (pianistai, smuikininkai ir kt.), kurie savo srityje turi aukštos kvalifikacijos išsilavinimą ir koncertuose gali išstoti solo. Jie yra **muzikai** pilna to žodžio prasme. Tie gi, kurie konservatorijoje tėra baigę tiktai privalomą instrumentą, kurie viešai tegali atlikti tiktai lengvesnius kūrinius, nėra nei pianistai, nei smuikininkai, nei panašūs specialistai. Vienok jie irgi gali būti muzikų sąjungos nariai. Juos vadiname **muzikantais.**

J. Bertulis

PHILADELPHIA, PA.

Muzikos ir dailiojo žodžio vakaras

Jau visa eilė metų Atvelykio šeštadienį Philadelphijos ateitininkai ruošia pavasarinį koncertą. Šiais metais toks koncertas įvyko balandžio 12 Šv. Andriejaus parapijos salėje. Programą atliko Elena Blandytė ir Aleksas Mrozinskas. E. Blandytė padainavo eilę lietuvių kompozitorių dainų ir arijų iš operų. Savo dailiuoju žodžiu interpretuodama V. Tamulaičio apysaką "Sugrįžimas" ir V. Mačernio poemą "Penktoji vizija", ji ypatingai sužavėjo publiką. A. Mrozinskas skambino Čiurlionio, Schuberto, De Falla ir Khatchaturian kūrinius, o taip pat akomponavo solistei.

Koncerto dalyviai gėrėjosi solistės -deklamuotojos gražiu scenos drabužiu, papuoštu tautiniais motyvais. Skoninga scenos dekoracija, paruošta skulptoriaus P. Vaškio, pakėlė vakaro nuotaiką. Šis koncertas sutraukė gausų Philadelphijos ir jos apylinkių lietuvių būrį; matėsi svečių iš Baltimorės ir Washingtono.

Naujà LB valdyba

LB Philadelphijos apylinkė kovo 23 išrinko naują valdybą. Visuotiniam susirinkimui buvo pateiktas kandidatų sąrašas, už kurį ir buvo balsuojama. Naujai išrinktoji valdyba kovo 28 pasiskirstė pareigomis: Gabrielius Mironas — pirmininkas, dr. Vytautas Klemas — vicepirmininkas, Aušra Mačiulaitytė-Zerr — sekretorė, Jonas Vigelis — iždininkas, Gediminas Dragūnas, Snieguolė Jurskytė ir Virginija Majauskienė — nariai. Į valdybos sąstatą taip pat įeina Bendruomenės Balso redaktorius ir iždininkas ir LB Šeštadieninės mokyklos atstovas.

Baltų koncertas

Kaip jau ne kartą buvo minėta spaudoje, Philadelphijos ir jos apylinkių Baltų komitetas rengia ekumenines pamaldas, kurios įvyks birželio 15 Philadelphijos Šv. Petro ir Povilo katedroje. Kaip visiem didesniem parengimam, taip ir šiam reikšmingam įvykiui reikia lėšų. Todėl balandžio 19 Baltų komitetas suruošė koncertą-šiupinį ekumeninės dienos išlaidom sumažinti.

Programą atliko visų trijų tautybių vietinės meninės pajėgos. Lietuviai pasirodė su soliste Violeta Bendžiūte, akordeonistu Rimu Juzaičiu ir programos pranešėja Aušra Mačiulaityte-Zerr. Solistei akomponavo Virginija Mikėnienė.

Vakaras sutraukė didelį būrį visų trijų tautybių visuomenės ir praėjo su pasisekimu. Panašus bendras koncertas buvo suruoštas prieš porą metų, atidarant jubiliejinius metus.

Paminėjo vyskupo A. Deksnio paskyrimą

Philadelphijos vakarinis dienraštis "The Evening Bulletin" balandžio 17 laidoje įdėjo žinią iš Vatikano, kad popiežius Paulius VI pakėlė į vyskupus lietuvį kunigą, gyvenantį Amerikoje, turėsiantį rūpintis lietuviais katalikais Vakarų Europoje. Straipsnelyje paminima naujojo vyskupo gimtinė, kada buvo įšventintas į kunigus ir kokiai parapijai vadovavo Amerikoje.

Gabi kalbininkė

Rima Salytė, sėkmingai baigusi University of Pennsylvania Philadelphijoje, doktorato laipsniui siekti gavo stipendijų pasiūlymus net iš penkių universitetų: Chicagos, Indianos, Wisconsin, Yale ir Harvardo. Ji pasirinko Harvardo universitetą, kuriame ir ruošis doktoratui lingvistikoje.

Philadelphijos lietuvių visuomenė džiaugiasi šios lietuvaitės laimėjimu ir linki jai tolimesnės sėkmės.

Netikėta mirtis

Balandžio 21 staiga mirė uolus bendruomenės narys, Balfo darbuotojas ir lietuviškos veiklos rėmėjas Kazys Valaitis. Su jo mirtimi Philadelphijos bendruomenė neteko malonaus ir draugiško žmogaus, susipratusio ir dosnaus lietuvio. Jo liūdinčiai našlei Onai Valaitienei reiškiama visuomenės užuojauta.

S.M.J.

—•—

Mirties metinės

Š. m. gegužės 12 sueina vieneri metai, kaip mirė mano mylima žmona a.a. Elena Petronienė. Gegužės 17, šeštadienį 8 val. ryto Šv. Andriejaus bažnyčioje, Philadelphijoje, už jos sielę aukojamos mišios, į kurias maloniai prašau atsilankyti draugus bei pažįstamus ir maldoje prisiminti velionę. — Juozas Petronis.

Naujoji Hartfordo romuvėnų valdyba. Iš k. į d. Vaclovas Nenortas—sekretorius, Adolfas Maslauskas—iždininkas, Benediktas Dapkus—pirm., Petras Simanauskas—I vicepirm., Antanas Mockus—vicepirm., Ignas Simonaitis—revizijos komisijos pirm. Nuotr. A. Jaro

HARTFORD, CONN.

Trys gražūs parengimai

Balandžio 13, sekmadienį, 1 val. popiet L.A.P. klubo antrojo aukšto salėje įvyko Hartfordo Našlių Ratelio narių susirinkimas. Pirmininkei Konstancijai Milerienei pasiūlius, priimtos dvi ratelio vasaros išvykos: viena į pajūrį, kita kiek toliau — susipažinti su kitų apylinkių lietuviais — į Worcesterį ar kur kitur. Datas ir vietą nuspręsti palikta valdybai. Valdybą šiuo metu sudaro: Konstancija Milerienė — pirmininkė, Ona Jusinienė — sekretorė ir Antanas Ambrasas— iždininkas.

Po susirinkimo buvo pietūs — Margučių stalas. Pietuose dalyvavo ne tik nariai, bet ir svečiai, tarp kurių buvo ir didelis lietuvių visuomenės veikėjas Vladas Čekanauskas (Walter Chase). Skanius valgius parengė darbščiosios šeimininkės: Katarina Kasmanaitienė, Ona Žilinskienė ir Ona Jusinienė. Ant visų stalų buvo daug margučių, kurie vaizdžiai priminė Lietuvos margučių marginimo papročius. Tai rankų raižiniai ar vaško lipdiniai.

Tą pačią dieną 3 val. popiet L.A.P. klubo didžiojoje salėje buvo Hartfordo Moterų klubo pirmasis balius. Balių atidarė pirm. A. Ustjanauskienė. Padėkojo prisidėjusiom prie šio parengimo. Sveikino atstoves iš New Haveno, Waterburio ir iš kitur. L.B. Hartfordo apylinkės vardu sveikino Alfonsas Dzikas. Baliuje dalyvavo ir Hartfordo vicemajoras George Kincella su ponia; jis taip pat pasveikino ir pasakė gražią kalbą.

Po kalbų, mokytojos Katarinos Marijošienės paruoštos, du tautinius šokius, tautiniais drabužiais apsirengusios, pašoko šio klubo narės — jaunosios ponios. Tai labai įdomu, kad tos jaunos moterys rado laiko atitrūkti nuo šeimos ir prisidėt prie tokio puikaus meno — tautinių šokių. Mano manymu, tautiniai šokiai — tai gražiausias lietuvių menas, ir juos turėtume puoselėti, kelti aikštėn, vis dažniau su jais pasirodyti.

Paskui buvo pietūs — Velykų stalas. Iš bendro maisto stalo svečiai ir narės galėjo pasiimti įvairių valgių, kurie buvo puikiai ir skaniai paruošti.

Trečiasis taip pat įdomus parengimas buvo balandžio 19, šeštadienį, L.A.P. klubo didžiojoje salėje — tai Romuvėnų tradicinis pavasario balius.

Baliaus nuotaikas labai paįvairino vyrų oktetas, kuris diriguojamas muz. Jurgio Petkaičio, puikiai padainavo penkias dainas. Paskui visi pasivaišinę gražiai pamiklino kojas. Grojo puikus Edvardo Radionovo orkestras.

J. Bernotas

Tuoj prasiverš žiedai Nuotr. R. Kisieliaus

Mielas lietuvi, paremk lietuvių pranciškonų pastangas pastatyti KULTŪROS ŽIDINĮ New Yorke. Įsigytas žemės sklypas Highland Blvd., Highland Parke, Brooklyn, N.Y. Baigiami ruošti pastatų planai. Laukiam talkos! — Aukas prašom siųsti lietuvių pranciškonų vienuolynui 680 Bushwick Ave., Brooklyn, N.Y. 11221

Stipendijų popietėje — J. Naujalio minėjime Pr. Ąžuolienė (k.) pristato paskirtas stipendijas. Dešinėje — laimėjusi stipendiją Jūratė Balsytė. Nuotr. P. Ąžuolo

IŠ VISUR

— **Prel. Antanas Deksnys** Europos lietuvių vyskupu buvo paskirtas š.m. balandžio 16. Vatikano dienraštis L'Osservato Romano šią žinią paskelbė balandžio 17 d., nr. 88. A. Deksnys popiežiaus rūmų prelatu buvo paskirtas 1963 spalio 31. Naujasis vyskupas bus konsekruojamas birželio 15, sekmadienį, 4 val. popiet šv. Petro katedroje, Bellevillėje. Pagrindinis konsekruotojas bus arkivysk. Luigi Raimondi, apaštališkasis delegatas JA Valstybėm. Kiti konsekruotojai — vysk. V. Brizgys ir vietos vyskupas.

— **Šaulių Sąjungos** 50 metų ir sąjungos įkūrėjo Vlado Pūtvio 40 m. mirties sukaktys bus paminėtos Detroite per lietuviškų meliodijų radiją gegužės 10, šeštadienį, 3-4 v. p.p. WJLB— 1400 kil. Kalbės š. Vladas Mingėla. Per lietuviško balso radijo programą gegužės 11, sekmadienį, 8-9 val. ryto WQRS — banga 105.1 kalbės š. Eduardas Milkauskas.

— **Kun. dr. Viktorui Skilandžiūnui** gegužės 7 sueina 25 m. kunigystės sukaktis. Šiuo metu jis klebonauja Kanadoje, Ottawos vyskupijos kanadiečių parapijoje ir yra Ottawos lietuvių kapelionas.

— **"Gintaro",** naujai sudaryto jaunimo ansamblio, krikštynos įvyko balandžio 26 Montrealyje, Kanadoje. Ansamblyje sutelkti visi jaunimo talentai— apie 40 asmenų: kanklininkės, birbynininkai, ragelininkai, šokėjai, dainininkai, skaitytojai. Viso ansamblio vadovas — Z. Lapinas, taut. šokių — H. Lapinienė, dainų — I. Kličienė, žodžio meno — M. Jonyniene. Kūmai buvo: sol. E. Kardelienė, M. Jonynienė, D. Viskontienė, Stp. Kairys, J. Šablauskas, Pr. Rudinskas.

— **Amerikos Lietuvių Taryba** po šių metų Vasario 16 minėjimų gavo aukų iš 57 lietuviškų organizacijų ar Alto skyrių. Jų tarpe buvo septynios LB apylinkės, prisiuntusios surinktas aukas tiesiog Altui. Laisvės darbo reikalam aukas rinko ir Altui prisiuntė septynių parapijų kunigai: prel. L. Mendelis, Baltimore, kun. S. Morkūnas, Sioux City, kun. S. Saulėnas, Cambridge, Mass., kun. A. Vainauskas, Nashua, N. H., kun. J. Zuromskis, Lowell, Mass., kun. A. Abračinskas, Norwood, Mass., kun. V. Martinkus, Providence, R. I. Daugiausia aukų (iš eilės): Chicaga, Detroitas, Bostonas, New Yorkas, Brocktonas, Los Angeles, Miami, Rockfordas, St. Petersburgas, New Britain, Lake County, Indiana, ir Kenosha.

— **Vlikas rengia leidinį** dokumentų apie 1939-40 nacinės Vokietijos su bolševikine Rusija sudarytą sąmokslą užpulti Rytų Europos valstybes ir pasidalinti jų teritorijas. Vliko pirmininkas dr. J. K. Valiūnas balandžio 21-22 tuo reikalu buvo nuvykęs į Washingtoną, kur susipažino su tų dokumentų originalų fotokopijomis, kurias parūpino Kongreso Bibliotekos pareigūnai. Dr. Valiūnas drauge su Lietuvos atstovu J. Kajecku ir dr. S. Bačkiu peržiūrėjo tuos dokumentus ir atrinko įtrauktinus į rengiamąjį leidinį. Taikoma, kad leidinys pasirodytų iki rugpiūčio mėnesio, tai yra, 30 metų nuo to sąmokslo sukakčiai sueinant. (E.)

— **Aleksandras Blinstrubas,** gyvenąs Bridgeporte, sutiko eiti Sandaros savaitraščio administratoriaus pareigas. Prie laikraščio parengimo, red. M. Vaidylai sergant, dirba J. Valdelys, Pr. Šulas ir kt.

— **Jonas Vasiliauskas,** buvęs Lietuvos Valstybinio Baleto Teatro artistas, ištiktas trečio širdies smūgio, balandžio 26-27 nakti mirė Bostono miesto ligoninėje.

Per skautybę — lietuvybei!

SKAUTŲ PASTOGĖJE

Globoja: Lietuvių Skautų Sąjunga

Redaguoja:
ps. Birutė Kidolienė, 94-08 Jamaica Ave. Woodhaven, N. Y. 11421
Tel. HI 1-3894 (Area code 212)

Mieli skautų pastogės skaitytojai, broliai ir sesės!

Šį mėnesį Darbininko laikraštyje Skautų Pastogė išeis du kartus LSS Atlanto rajono 15 m. veiklos sukakčiai paminėti. Šiame skyriuje talpinama Atl. Raj. Brolijos veiklos bruožai, šiek tiek statistikos ir bendra istorinė apybraiža. Šį specialų skyrių paruošė **ps. J. A. Starėnas.** Vadovo laiškas ir Stebėtojo Užrašai perspausdinami pagal LSB A.R. bylose esamus originalus. Šiam skyriui nuotraukos gautos iš s. kun. J. Pakalniškio, ps. J. A. Starėno, s.v.v.sl. Šimukonio ir ps. Romo Kezio. Viesiem prisidėjusiem nuoširdus skautiškas Ačiū!

Atl. Rajono Seserijos veiklos apžvalga bus patalpinta Darbininke gegužės 20.

ps. B. Kidolienė

LIETUVIŲ SKAUTŲ SĄJUNGOS JAV ATLANTO RAJONO BROLIJAI 15-TIEJI VEIKLOS METAI

Tartum audros vėjų nuplėšti nuo medžių lapai, lietuviai skautai buvo išnešioti į visas pasaulio šalis, į visus kraštus. Atsidūrus neįprastose sąlygose, truko nemaža laiko susipažinti, apsiprasti ir nusipurtyti kelionės dulkes. Tačiau, vos tik susiradus sau prieglobstį ir pastogę, grįžo skaidri mintis ryžtas ir noras susiburti vėl į lietuviškus, skautiškus būrius.

Ir štai, J.A.V. Atlanto pakraštyje kaip ir kitur, vėl ėmė rodytis uniformuotas, tautine vėliava ir ženklais pasipuošęs jaunimas. Vėl šūkiai, dainos ir kilnūs įžodžiai atbudino lietuvišką visuomenę.

Kūrimosi sąlygos jau nebuvo tokios, kaip kad buvo tremtinių masinėse stovyklose Vokietijoje. Čia nebegyvenome arti vieni kitų. Susisiekimo sąlygos buvo sunkios. Tačiau senesnieji patyrę skautai, kur tik galėjo, kūrė, steigė, kalbino lietuviškąjį jaunimą stoti į skautų eiles. Kaip tai vyko?

Štai vienas tipingas pavyzdys, — vadovo informacija vadovybei:

"Worcesterio skautų draugovės įkūrimas.

Pirmoji Worcesterio skautų steigiamoji sueiga įvyko šių 1954 metų birželio mėn. 12 d., kurią pravedė s.v. pskl. Vidmantas Bliumfeldas. Susiregistravo 18 skautų ir buvo įkurta draugovė. Draugovė buvo suskirstyta į dvi skiltis: skautų ir vilkiukų. Visi broliai kandidatai.

Skautų skiltis pasirinko "Elnių" vardą, ir jos skiltininku paskyriau Židžiūną Rimantą. Skiltyje 9 broliai. Vilkiukų skiltis pasirinko "Erelių" vardą, ir jos skiltininku paskyriau Macį Algį. Skiltyje 9 broliai. Vyko tik draugovės sueigos, nes skiltininkai neturėjo reikiamo patyrimo sueigoms pravesti.

Pradėjus ruoštis Rytinio pakraščio skautų-čių stovyklai, vyko tik "Elnių" skilties sueigos, draugininkui jas pravedant. Su "Erelių" skiltimi buvo neįmanoma dirbti dėl laiko trūkumo. Liepos mėn. 23 d. naktį buvo padaryta naktinė iškyla kartu su "Dr. Vinco Kudirkos" vyčių būreliu. Po iškylos imtasi rimtai ruoštis III-čiam skautų patyrimo laipsniui ir įžodžiui. Sueigos vyko reguliariai kas savaitę.

Pažymėtina, kad visa "Elnių" skiltis vyksta šiais metais į šiais metais vykstančią rytinio pakraščio skautų-čių stovyklą Rambynas.

s. v. pskl. V. Bliumfeldas,
draugininkas"

Worcester, Mass.
1954 m. rugp. 13 d.

"Stebėtojo užrašai:

"Worcesteryje gyvenantieji buvę skautai nutarė įsteigti skautų vienetą. Brolis skautininkas Jonavičius pranešė, kad 1954 m. balandžio 6 d. tuoj po tautinių šokių repeticijos Lietuvių Meno Mėgėjų Ratelio patalpose įvyks pirmoji skautų sueiga. Šioje sueigoje dalyvavo brolis s-kas Jonavičius ir skautai A. Glodas, R. Marcinkevičius, H. Jakubauskas, R. Jakubauskas, J. Kazlauskas, T. Prapuolenis ir M. Leknickas. Kita sueiga buvo nutarta turėti kitą antradienį. Šioje sueigoje atsilankė ir brolis Vytis Vidmantas Bliumfeldas.

Balandžio 20 d. buvo pranešta, kad sesės skautės rengia skautų vakarų Aušros Vartų parapijoje. Broliai skautai buvo paprašyti prisidėti prie programos ir pravedimo šių šokių vakaro. Broliai skautai mielai sutiko padėti sesėms skautėms.

Balandžio 27 d. brolis s-kas Jonavičius vėl apsilankė ir savo kalboje įkvėpė broliams skautams nenuilstamai dirbti skautiškus darbus.

Gegužės 4 d. broliai skautai nutarė surengti naktinę iškylą kitos savaitės gale. Geg. 11 d. brolis Bliumfeldas surašė darbotvarkę iškylos, kurią broliai skautai vieningai priėmė. Geg. 14 d. įvyko skautų pirmoji naktinė iškyla.

Gegužės 18 d. į sueigą atsilankė brolis kun. Steponaitis ir palietė skautų religinius klausimus. Broliai skautai nuoširdžiai skautiškai padėkojo broliui kun. Steponaičiui ir paprašė atsilankyti kuo tankiau. Skautiškos sueigos buvo kas antradienį, nenuilstančiai vadovaujant broliui vyčiui V. Bliumfeldui.

Birželio 1 d. broliai skautai nutarė pereiti į skautus vyčius kandidatus ir suorganizuoti skautus ir jaunesniuosius skautus. Brolis Bliumfeldas paskelbė, kad visi berniukai, kurie norėtų prisijungti prie skautų, susirinktų L.M.M.R. patalpose birželio 12 d. Birželio 19 d. įvyko antroji skautų vyčių kandidatų naktinė iškyla, kuriai brolis V. Bliumfeldas vėl vadovavo. Birželio 29 d. brolis Bliumfeldas pranešė broliams apie įvykstančią skautų stovyklą Plymouth, Mass. Jis pranešė, kad visi norintieji važiuoti į stovyklą užsiregistruotų pas jį. Brolis Bliumfeldas pradėjo ruošti visus skautus kand. į III patyrimo laipsnį.

Liepos 20 d. brolis Bliumfeldas nutarė su broliais skautais vyčiais kand. į sekančią iškylą kartu pasiimti ir skautus ir jaunesniuosius skautus. Liepos 23 d. įvyko bendra skautų iškyla. Per iškylą brolis Bliumfeldas pradėjo mokyti skautus ir jaun. skautus žygiuoti. Sekančiose savaitėse sueigos įvyko du kartus savaitėje. Per šias sueigas brolis Bliumfeldas darbščiai rengė skautus įžodžiui, kuris buvo nutartas įvykdyti rugp. 14 d. Rugpiūčio 3 d. dar du broliai prisirašė į skautų vyčių kandidatų vienetą, kuris paaugo iki 10 kandidatų. Keturi skautai vyčiai kand. rugpj. 14 d. duos įžodį į skautus. Į stovyklą rengiasi važiuoti 7 skautai vyčiai kandidatai ir būrys skautų ir jaunesniųjų skautų."

Ir taip plėtėsi skautų veikla Atlanto Rajone.

Dar keli grupavimosi ir organizavimosi metai, ir pagaliau išsivystė visas Lietuvių Skautų Sąjungos Brolijos aparatas, sujungiantis viso laisvojo pasaulio lietuvius skautus. To pasėkoje susidarė J. A. V. rytiniame Atlanto pakraštyje I-asis JV Brolijos rajonas su vienetais Bostone, Brocktone, Elizabethe, Hartforde, New Yorke, Waterburyje ir Worcesteryje. Metam greitai bėgant ir veiklos pradūnam pailstant ar sąlygom neleidžiant, ima keistis vadovai. Įpratus ir įsigyvenus į šio krašto sąlygas, pradedame vis daugiau lepti, minkštėti. O vis tik, kad ir sunkėjant sąlygom, skautiški vienetai nesutirpo. Vienur kitur prigesus veiklos žiburiui, žiūrėk, ir vėl sužiba laužo šviesa, suskamba dainos, šūkiai...

Ne vien turėtume dėkoti savo idealistam skautų vadovam už tą nuolatinį skautinės veiklos žiburio išlaikymą šiame rajone. Daugumas mūsų susipratusių lietuvių tėvų, matydami savo vaikus gražiai ir naudingai praleidžiančius laiką, stojo į aktyvų darbą. Kiekvienoje vietovėje, kur tik buvo būrelis skautų, susiorganizavo tėvų bei rėmėjų komitetai. Kažin, jei ne šių kilnių tautiečių pastangos išlaikyti skautišką jaunimą aprūpintą veiklai reikalingomis priemonėmis, ar būtų galima šiandien didžiuotis šiuo 15 metų gražios veiklos laikotarpiu? Ar dar matytume šiandien uniformuotą lietuvį skautą?

Šiem mūsų nenuilstamiem geradariam priklauso LSB Atlanto Rajono gili padėka.

V.s. P. Jurgėla, Lietuvos skautų pirmūnas, vizituoja New Yorko skautus 1965 m. šv. Kazimiero sueigoje. Matosi vadovai s. kun. J. Pakalniškis, s. V. Kidolis, svečiai v.s. P. Jurgėla, v.s. A. Samušis. Nuotr. R. Kisieliaus

VASAROS STOVYKLOS

Pats smagiausias metinis skautavimo laikotarpis — tai rajoninė bendra skautų ir skaučių stovykla. O jų buvo kiekvienais metais. Kiekvienais metais rajono skautai atranda stovyklavimo vietą, laiką ir išdirba programą. Tada pakviečia seses skautes kartu stovyklauti, patys nešdami pagrindinę stovyklos naštą — administraciją, ūkio reikalus, apsaugą.

Per visą penkiolika metų keli tūkstančiai mūsų lietuviško jaunimo dalyvavo šiose stovyklose. Dauguma pakartotinai stovyklavo iš eilės keliolika metų.

Šiose stovyklose yra mokoma, egzaminuojama, varžomasi sporte, lituanistikoje, skautiniame patyrime ir gyvu pavyzdžiu parodoma Dievo, Tėvynės ir Artimo meilė. Kas svarbiausia, — visuomet ir viskas atliekama tik lietuviškai!

Stovyklose yra visuomet leidžiama savas stovyklos laikraštėlis. Čia patys stovyklautojai sudeda savo įspūdžius, džiaugsmą ir savikritiką. Stovyklautojam duodami stovyklos ženklai, kuriuos jie nešioja ant uniformų per ištisus metus, didžiuodamiesi ir įrodydami savo patirtį.

J. A. Starėnas

Rajono Skautų-čių stovyklose ėję laikraštėliai:

Rambyno I-ma stovykla 1954 m. Cape Cod, Mass., —Rambyno Aidas.

Dainavos stovykla 1955 m. Hartford, Conn., Dainavos Dienos.

Nemuno-Neries stovykla 1956 m. S. Woodstock, Conn., —Santaka.

Atl. Rajono stovykla 1957 m. Hardwick, Mass., — Žalgirio Žaibas.

Vilkiukų stov. Trakai 1958 m. Trakai.

Rambyno II-ro stovykla 1959 m. Camp Child, Mass. — Rambynas II.

Žalgirio stovykla 1960 m. Mass. — Žalgiris.

Baltijos stovykla 1961 m. Camp Child, Mass. — Baltijos Aidas.

Maironio stovykla 1962 m. Camp Child, Mass. — Miško Aidas.

Jubiliejinė stovykla 1963 m. Camp Child — Jub. Stov. Skautų Aidas.

Atžalyno stovykla 1964 m. S. Woodstock, Conn., — Atžalėlės.

Vilniaus stovykla 1965 m. Spencer, Mass. — Gedimino Aidas.

Ąžuolyno stovykla 1966 m. Lisbon, Conn., — Gilė.

Vyties stovykla 1967 m. Lisbon, Conn., — Šauklys.

Papildomoji V-ji tautinė stovykla 1968 m. Kennebunkport, — Rėksnys.

Atlanto Rajono skautų-čių vadovų suvažiavimas Hartforde 1957(?). (Nuotr. iš ps. R. Kezio archyvo)

JAV ATLANTO RAJONO BROLIJOS SKAUTININKAI

J. A. STARĖNAS

Lietuvių Skautų Sąjungos Atlanto Rajono Brolija davė didelį įnašą Sąjungai vadovų atžvilgiu. Iš čia kilo pirmieji ir dabartiniai vyriausieji sąjungos vadai, pvz., v.s. V. Čepas, v. s. A. Saulaitis, Sąjungos valdomojo organo vadai: v. s. A. Matonis, v. s. P. Molis, s. Č. Kiliulis, s. kun. J. Pakalniškis, s. A. Bobelis, ps. fil. R. Kezys, s. V. Nenortas ir kiti.

Iš šio rajono buvo pirmieji aukštieji Brolijos vadovai — Vyr. Skautininkai, v.s. V. Čepas, A. A. v.s. A. Matonis, Brolijos Vadijos nariai: s. T. Naginionis, s. A. Banys, s. V. Pileika, s. J. Raškys, ps. J. A. Starėnas, s. J. Bružinskas, s. A. Treinys, j. v.s. I. Petniūnas, s. fil. G. Kurpis, s. A. Saulaitis, S.J. ir kiti.

Brolijos rajonas per 15 metų išaugino į skautininkus šiuos vadovus:

B. Aleksandravičių —1955, S. Baltušį — 1954, A. Banevičių — 1954, J. Benešiūną — 1954, P. Bernotą — 1957, kun. V. Bitiną — 1963, K. Bilerį— 1967, V. Bliumfeldą — 1954, A. Bobelį — 1957, R. Bričkų— 1962, J. Bružinską — 1954, kun. V. Cukurą — 1957, V. Gedmintą — 1965, A. Glodą — 1965, R. Jokubauską — 1965, V. Gobužą — 1957, P. Kalvaitienę — 1963, R. Kalvaitį — 1966, R. Kezį — 1955, kun. J. Klimą — 1956, Č. Kiliulį, — 1957, G. Kurpį — 1957, P. Kurą —1963, S. Liaukų — 1962, M. Manomaitį — 1954, V. Mikalauską — 1956, R. Miežėlį — 1956, P. Molį — 1957, J. Monkų — 1965, T. Naginionį — 1954, R. Pakalnį — 1956, kun. J. Pakalniškį — 1954, V. Pileiką — 1954, A. Pilvelį — 1965, A. Pranckevičių — 1966, A. Prapuolenį — 1964, V. Raškevičių — 1964, J. Raškį — 1955, A. Saulaitį, S. J. — 1959, J. Stasaitį — 1958, J. Starėną — 1964, V. Strolią — 1958, G. Surdėną — 1964, A. Šetiką — 1963, R. Šilbajorį — 1954, J. Šipailą — 1968, A. Treinį — 1954, J. Ulėną — 1957, V. Trečioką — 1963, J. Vaičjurgį — 1960, R. Venckų — 1962, V. Zdanį — 1956.

Kai kurių data yra apytikrė. Kai kurie iš jų pakelti į skautininkus tuoj, prieš per, ar po rajoninio Brolijos steigimosi.

P. Kalvaitienė yra vienintelė moteris, dirbanti Brolijai ir Brolijos pakelta į skautininko laipsnį.

Pastaba: Turime ir kitą moterį — ps. B. Kidolienę, kuriai dirbant Brolijoje, yra Brolijos išrūpintas skautininko laipsnis, tačiau pakėlimas praėjo per Lietuvių Skaučių Seseriją.

S. Baltušis, A. Banevičius, P. Molis, V. Pileika ir J. Starėnas — vadovai, vedę JAV Atlanto Rajono Broliją, — buvusieji vadeivos.

Visuomenė rajono skautų brolijos darbe

Rajono Skautų Brolija, atsimokėdama savo geradariam, išreikalavo iš LSB Vyriausio Skautininko apdovanojimo "Už Nuopelnus" ordinus ir juos iškilmingai įteikė

Štai sąrašas mūsų kilniųjų geradarių. Norima priminti, kad šis sąrašas liečia tik skautų tėvų ir rėmėjų komitetų narius. Galimas dalykas, kad bus praleista nepaminėti keli tėvai, prieš ar po apdovanojimo tapę aktyviais skautų vadovais. Taip pat abejojama ankstyvųjų bylų tikslumu. Tokiu atveju iš anksto atsiprašoma tų, kurie bus nepaminėti, neradus jų senose bylose ar per klaidą praleidus jų pavardes. Skaučių Seserijos apdovanotieji nėra minimi.

Atlanto Rajono broliai Rambyno I-je stovykloje Cape Cod, Mass., 1954 m. (Nuotr. iš ps. R. Kezio archyvo)

Atlanto rajono stovyklavietės atidarymo iškilmėse Lisbon, Conn., 1966 m. iš k. į d. sėdi V. Sidzikauskas, vysk. Pr. Brazys, tuometinis LSB vyr. skautininkas j.v.s. B. Juodelis ir s. kun. V. Bitinas. Nuotr. A. Šimukonio

1. J. Tuinyla, Bostonas, 1955, 2. G. Vildžius, Hartfordas, 1955, 3. S. Prapuolenis, Worcesteris, 1956, 4. M. Prapuolenienė, Worcesteris, 1957, 5. M. Židžiūnienė, Worcesteris, 1958, 6. L. Jakubauskas, Worcesteris, 1958, 7. M. Liuberskis, New Yorkas, 1959, 8. V. Kubilius, Bostonas, 1959, 9. F. Karosienė, Bostonas, 1959, 10. J. Pipiras, Worcesteris, 1959, 11. Č. Boguža, Waterburis, 1949, 12. V. Gedmintas, Worcesteris, 1960, 13. J. Šimanskis, Hartfordas, 1960. 14. H. Bitėnas, Elizabethas, 1961, 15. Tėvas J. Gailiušis, Kennebunkportas, 1962, 16. K. Kasperiūnas, Elizabethas, 1962, 17. E. Bielkevičienė, Brocktonas, 1963, 18. M. Saulėnienė, Providence, 1964, 19. L. Kukanauza, Providence, 1964, 20. B. Dapkus, Hartfordas, 1966, 21. L. Siemaška, New Yorkas, 1966, 22. V. Liobis, New Yorkas, 1966, 23. J. Butkus, New Yorkas, 1966, 24. K. Adomavičius, Worcesteris, 1966, P. Osmolskis, New Yorkas, 1966, 26. V. Eikinas, Bostonas, 1966, 27. O. Pajėdienė, Worcesteris, 1966, 28. B. Maurutis, Waterburis, 1967, 29. Tėvas L. Andriekus, Kennebunkportas, 1967, 30. M. Vidūnienė, Worcesteris, 1967, E. Matulevičienė, Worcesteris, 1967, 32. E. Kaušėvičienė, Worcesteris, 1967, 33. T. Bliudnikienė, Brocktonas, 1967, 34. J. Mikalauskas, Bostonas, 1968, 35. S. Griežė-Jurgelevičius, Bostonas, 1968, 36. A. Starinskienė, Bostonas, 1968.

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Po 3 dol.—E. Žemaitis, Hollywood, Fla., L. Rimsas, M. Krasauskas, Cgo., Ill., K. Balaišis, B. Karlanas, Cleveland, Ohio, B. Puras, E. Cgo., Ind., Z. Valiulis, Omaha, Nebr., R. Boris, Dearborn, Mich., Kun. A. Babonas, B. Girnius, Detroit, Michigan, J. Ramonis, I. Medziukas, Los Angeles, Calif., A. Senkus, M. Aukštaitė, Toronto, Canada, M. Pečiulienė, Downsview, Can., J. Everlinas, Peterborough, Can.

Po 2 dol. — R. Chirokas, A. Hintendorf, Brockton, Mass., G. Stačiokas, M. Kabisaitis, P. Krištopaitis, Athol, Mass., A. Andriulionis, D. Valeiša, A. Majauskaitė, V. Dainys, A. Lesčiuška, Z. Martinonytė, O. Andriuškevičius, So. Boston, Mass., A. Balsys, Naugatuck, Conn., J. Ikrusdis, Oakville, Conn., J. Uldrikis, Poquonock, Conn., J. Solks, A. Gruzdys, New Haven, Conn., K. Loda, Ansonia, Conn., W. Jasinauskas, New Canaan, Conn., P. Buskevičius, E. Krasauskas, B. Macėnas, Hfd., Conn., J. Muraška, V. Kuzminas, A. Zabelskas, J. Žemaitis, J. Slivinskas, J. Šidlauskas, V. Skladaitis, Waterbury, Conn., S. Miknius, New London, Conn., M. Siemoneit, Bridgeport, Conn., K. Graudienė, Newark, N. J., E. Liaugaudas, Saddle Brook, N. J., H. Budris, Freehold, N. J., V. Paulius, Allendale, N. J., P. Brazauskas, Paramus, N. J., K. Sipaila, Hillside, N. J., M. Baronas, Eliz. N. J., V. Bioševas, Harrison, N.J., D. Skuja, Kenilworth, N. J., A. Černauskas, K. Baltramiejūnas, Jersey City, N. J., E. Budres, A. Davis Linden, N. J., J. Diržius, M. Gerulat, J. Vaichus, Kearny, N. J., A. Alukonis, Prov. R. I., W. Peserkis, Lewiston, Me.

1.50 dol. — S. Radikas, E. Hartford, Conn.

1.25 dol. — Kun. A. Kardas, N. Y. City.

Po 1 dol. — P. Naujokaitis, River Edge, N. J., V. Čižiūnas, Paterson, N. J., A. Abrakanavičius, Little Falls, N. J., J. Bulota, Pompton Plains, N. J., S. Jatulis, Garwood, N. J., S. Slivinskas, Keyport, N. J., J. Berteška, Kearny, N. J., I. Jasukaitis, Eliz., N.J., J. Kralikauckas, K. Trečiokas, Newark, N. J., J. Balandis, T. Petraitis, Elizabeth, N. J., K. Paleska, Little Falls, N. J., G. Surdėnas, Blackwood, N. J., A. Skruodys, ersey City, N.J., M. Varneckas, Clark, N. J., M. Balčiūnas, Edison, N. J., J. Freimanas, Brockton, Mass., J. Starinskas, A. Šakenis, V. Vizgirda, K. Simėnas, Dorchester, Mass., A. Šimkus, Brighton, Mass., A. Gedraitis, Cambridge, Mass., K. Arlauskas, P. Kleponis, M. Žilinskas, P. Kurapka, So. Boston, Mass., B. Kovas, Norwood, Mass., B. Žemaitis, Worcester, Mass., E. Kalinowskas, Nedham Hgts. Mass., K. Cyronka, M. Kairys, N. Prov. R. I., V. Lelis, P. Zaranka, A. Česekas, Detroit, Mich., E. Vazgis, Pgh. Pa., H. Satinskas, Doylestown, Pa., S. Romanauskienė, Phila, Pa., R. Barisa, Sherville, Can., L. Balaišis, LaSalle, Can., S. Zulpa, London, Can., J. Birgiolas, Toronto, Canada, M. Brakas, Sioux Falls, S.D., V. Rociūnas, Independence, Ohio, P. Butkus, P. Ezerskis, Cleveland, Ohio, J. Jasikevičius, Balt., Md., M. Žadeikis, Bethany Beach, Del., B. Stravinskis, S. Dirmanas, M. Liulevičienė, P. Gruodis, M. Raudys, A. Pakeltis, K. Keblis, Chicago, Ill., A. Aitches, Granville, Ill., V. Kuprys, Cicero, Ill., K. Butkus, E. St. Louis, Ill., R. Svainauskas, Studio City, Calif., T. Sereika, J. Venčius, V. Gricius, Los Angeles, Calif.

75 c. — A. Urban, Pittsburgh, Pa.

Visiems, prie kalendoriaus išlaidų padengimo prisidėjusiems, nuoširdžiai dėkojame. Laukiame spaudai paramos ir iš neatsiliepusių.

Dėkinga DARBININKO Administracija

NAUJAI IŠLEISTOS KNYGOS

Lithuania 700 Years, parašė A. Budreckis, J. Jakštas, J. Puzinas, S. Lozoraitis, redagavo A. Gerutis. Knyga parašyta anglų kalboje, didelio formato, kietais viršeliais, 474 psl. kaina 12 dol. Liepsnos ir apmaudo asočiai, premijuotas J. Gliaudos romanas, kaina 4 dol.

Vergijos kryžkeliuose, S. Rūkienė, kaina 5 dol., kietais virš. 6 dol., Lietuvių literatūra svetur, redagavo K. Bradūnas, kietais viršeliais 10 dol., Ant. Vilnelės tilto, P. Jurkus, kaina 2.50 dol. Peilio ašmenimis, J. Jankus, premijuota, kaina 4 dol. Dangus debesyse, J. Švaistas, premijuota, kaina 2.50 dol.

Šios bei kitos knygos gaunamos: Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, New York 11221.

PAPIGINTOS KNYGOS

"Atsiminimai iš Balfo veiklos". Prel. dr. J.B. Končiaus veikalas apima Balfo įsikūrimo istoriją, lietuvių gyvenimą tremtyje, naujakurių būklę Amerikoje. 144 iliustracijos. Tinkama ir naujakuriam pasiskaityt ir kvietėjam padovanoti. Kaina 3 dol.

"Vytautas the Great". Prel. dr. J. B. Končiaus istorinis veikalas apie didįjį Lietuvos kunigaikštį anglų kalba. Graži dovana angliškai kalbantiem. Kaina 2 dol. Kietais virš. 3 dol.

"Awakening Lithuania". Profesorius J. Stukas anglų kalba aprašo lietuvių tautinį atgimimą. Kaina 2 dol. Kietais viršeliais 3 dol.

Šios ir kitos lietuviškos bei apie Lietuvą knygos gaunamos Darbininko administracijoje, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221.

— Pranešama Darbininko skaitytojam, kad JAV paštas leidžia laikraštį siuntinėti tik tiem skaitytojam, kurie laiku apsimokėję prenumeratos mokestį. Administracija negali laikraščio siuntinėti skolon ilgesnį laiką. Maloniai kviečiam visus atsilyginti laiku, kad nesusitrukdytų laikraščio gavimas. Šių metų pradžioje administracija buvo priversta nutraukti laikraščio siuntimą apie 200 skaitytojų, nes kai kurie buvo veik kiekvienais metais tam tikgina už siunčiamą laikraštį ir tuo būdu laikraščio leidėjam suras skaitytojų skaičius neatsilyginusių nemokėję net už 1967. Bedaro didelius nuostolius. Skaitytojų netekimas laikraščiui suteikia sunkų finansinį smūgį, ypač kad paskutiniu metu ir apmokami skelbimai laikrašty yra labai sumažėję. Nuoširdi padėka skaitytojam, kurie ne tik laiku apsimoka prenumeratą, bet taip pat prideda auką, kad laikraštis ir toliau galėtų gyvuoti.

MALDAKNYGĖ

DIDYSIS RAMYBĖS ŠALTINIS

PREL. PR. JURO

Patalsytas III leidimas
Išleido Tėvai Pranciškonai

640 pusl. Kaina 2 dol. Labai patraukli, tinka kaip dovana visokiomis progomis. Gaunama pas knygų platintojus ar leidėjus adresu:

Franciscan Fathers
DARBININKAS
910 Willoughby Avenue
Brooklyn, N. Y. 11221

SPORTAS

ŽIOROVAI PALAIKO "ŽALGIRĮ"

Krepšinio mėgėjai Kaune savo "Žalgirį" palaiko be atodairos. Rungtynėse su Leningrado "Spartaku" į teisėją buvo paleista ledų porcija, kai to teisėjo sprendimas buvo pagrįstai ar nepagrįstai nepalankus "Žalgiriui". Teisėjas sustabdė rungtynes. Jeigu jos būtų buvusios visiškai nutrauktos, tai "Žalgiris", kaip aikštės šeimininkas, būtų automatiškai paskelbtas pralaimėjusiu. Treneris atsiprašė teisėjus, ramino žiūrovus, ir rungtynės buvo baigtos, bet "Žalgiris" vistiek nelaimėjo. Paskui Tiesoj buvo graudenama, kad šis pralaimėjimas atsitiko kaip tik dėl žiūrovų persistengimo palaikyti savuosius. (Tiesa, balandžio 24).

Toks triukšmas keliamas už savuosius, bet išeina ir prieš svečius nukreiptas. Spauda ją peikia, kaip nesportišką elgesį. Gąsdina, kad Kaunas gali netekti rungtynių, nes niekas nenorės Kaune žaisti. Šalia to juntamas ir kitas susirūpinimas, nes, kai tokie įvykiai pasikartoja, tai ima atrodyti, kad čia kažkas ne tik antisportiška, bet ir su "tautų draugyste" nebesklandžiai dera ... Į sporto aikštes ne tik kviečiama daug milicijos, bet žada net ir "draugovininkus" mobilizuoti, kad padėtų išlaikyti drausmingą ir svečiams palankesnę laikyseną. Laikraščiai ragina publiką aukšlėti, tačiau tai nesiseka, nes kiekvieną bandymą aikštėn susirinkusius pamokyti gero elgesio publika nustelbia kurtinančiu "kaukimu" ... Ir niekas neprisipažįsta, kad čia būtų kokios planingos prieš ką nors nukreiptos politikos. Tai esąs tik "spontaniškas savųjų palaikymas". (Elta)

DVIRATININKAI

Romas Rudys iš Klaipėdos balandžio pradžioj Juodosios jūros pakrantėje įvykusiose Sovietijos dviratininkų lenktynėse (28 km, apie 17 mylių) laimėjo pirmą vietą ir aukso medalį.

Komandinėse lenktynėse, kuriose dalyvavo 13 komandų, lietuviai irgi laimėjo pirmą vietą. Lietuvių komandoje važiavo R. Rudys, A. Berankis, V. Dragašius, A. Rutkauskas ir P. Knieža. (Elta)

Antanui Jurgelioniui 75 metai

Balandžio 14 d. 75 m. amžiaus susilaukė gydytojas **Antanas Jurgelionis.** A. Jurgelionis buvo vienas iš uoliųjų fizinio auklėjimo bei lavinimo skatintojų Lietuvoj. Jis buvo pirmas 1934 įsteigtų Kūno kultūros rūmų direktorius, taip pat tais laikais plačiai paplitusios Sporto Rūmų Talkos — "Sporūtos" organizatorius.

Po karo A. Jurgelionis ilgą laiką dirbo parazitologijos institute Vilniuje, šalia to studijavo gerontologiją — "ilgo gyvenimo" mokslą. Pastaruoju laiku yra perėjęs dirbti į Eksperimentinės medicinos institutą. (Elta)

— Pranešama Darbininko skaitytojam, kad nuo 1969 sausio 1 Darbininko prenumerata Amerikoje ir kituose kraštuose nuo 7 dol. pakeliama iki 8 dol. Siunčiant prenumeratą už 1969 metus, prašom pridėti vieną dolerį. Ta pačia proga reiškiame padėką skaitytojam, kurie laiku apsimoka metinę prenumeratą. Atsilikusių prašom irgi nedelsiant prisiųsti, nes laikraštis skolon daugiau nebus siunčiamas. Medžiagom ir spausdinimo išlaidom pakilus, administracijai susidaro dideli nuostoliai, kai didesnis skaitytojų skaičius lieka skolingi. — Darbininko administracija.

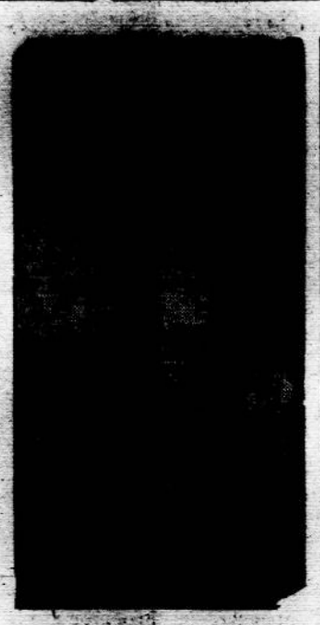

Introduction to Modern Lithuanian. Puikus lietuvių kalbos vadovas su 40 pamokų, gramatikos priedu, skaitymais ir žodynėliais. Tekstas ir paaiškinimai anglų kalba. Nemokantiem ar nedaug mokantiem lietuviškai — puiki galimybė išmokti. Parengė L. Dambriūnas, A. Klimas ir W.R. Schmalstieg. Išleido lietuviai pranciškonai Brooklyne. 479 psl., kietais viršeliais. Kaina 7 dol.

Labai naudingas priedas pradedantiems mokytis lietuvių kalbą: **Lithuanian Reader for Self-Instruction.** Parengė W. R. Schmalstieg ir A. Klimas. Kaina 1 dol.

DARBININKAS
910 Willoughby Ave.
Brooklyn, N. Y. 11221

RADIJO PROGRAMOS

Lietuvos Atsiminimų Radio Valanda NEW YORKE

šeštadieniais nuo 5 iki 6 val. WEVD 1330 Kil. 97.9 Mg. Fm. Direktorius Dr. Jokūbas J. Stukas, 1016 Schleifer Rd. Hillside, N.J. 07205; tel. 201-289-6878.

Laisvės žiburys — NEW YORK — Lietuvių ir anglų kalbomis sekmadieniais 2-3 val.; popiet WHBI 105,9 FM banga. Vedėjas: Romas Kezys, TW 4-1288, 62-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11379.

BOSTON. MASS
Vedėjas
STEP. MINKUS
WLYN — 1360 kilocycles
ir FM 101.7 banga
Sekmadieniais nuo 1 - 1:30 val. p.p.

BOSTON, WORCESTER BROCKTON,
Vedėjas P. VISČINIS
173 Arthur St., Brockton 18, Mass.
Tel. JU 6-7209
FM bangomis 107.9 MC
WHIL - 1430 kil. Medford, Mass.
Sekmadieniais nuo 11 iki 12 vid.

DETROIT, MICH.
Lietuviškų Melodijų Radio Valanda
WJLB stotis — banga 1:00
Šeštadieniais 3:00 iki 4:00 p.p.
Patricia Baniza tel. 278-3265
Algis Zaparackas tel. 549-1982
Vedėjas — Ralph J. Valatka
15756 Lesure Detroit, Mich. 48227
telef. 273-2224

HARTFORD, CONN.
Ved. ALG. DRAGŪNAVIČIUS
WBMI - FM 95.7
273 Victoria Rd., Hartford 14, Conn.
Tel.: 249 - 4502
Sekmadienį — nuo 12 iki 1 p.p.

PITTSBURGH, PA.
WZUM, 1590 banga
vedėjas VYT. A. YUCIUS
52 Shady St. W. Pgh., Penna. 15228
Tel. 563-2754
Sekmadieniais 12:00 iki 12:30 v. p.p.

PHILADELPHIA, PA.
WTEL, 860 kilocycles
BENDRUOMENĖS BALSAS
1203 Green St., Phila, Pa. 19123
PO 5-0932
Šeštadieniais nuo 1:30 iki 2:30 p.p.

LOS ANGELES, CALIF.
L. Bendruomenės Radijo Valandėlė įkurta 1969.II.16, stotis KTYM, banga 1460. Sekmadieniais 5-5:30 v. pp. Liet. Radijo valandėlės klubo pirm. S. Pautienienė, sekr. J. Gedmintas, ižd. T. Šereikienė, vedėjas S. Paltus, 3786 Griffith View, Los Angeles, Calif. Telef. 662-0244.

TO PLACE YOUR AD CANCEL OR CHANGE
Tel.: GL2-2923

H. W. MALE

CARPENTERS and CARPENTER FOREMAN
Union - Steady. Work in N. Y. C. and Lower Westchester TU 6-0500

FRUIT and VEGETABLE MAN
Exp
Good pay Live wire
Open Stand
Call 236-9735 ask for Sam

ALUMINUM FOUNDRY
needs molders and helpers
Apply at George L. Meade, Foundry Co., 244 South Road, Bedford, Mass.

WAREHOUSE MAN
Abbey rents seeks man to maintain orderly warehouse. Must operate fork lift, have Chauffeur's license and have mechanical ability. Command of English necessary. ABBEY RENTS 31-11 20 Rd. Astoria, Qns. RA 1-6666

GENERAL FACTORY HELP
Laundry work steady nice working conditions
PROSPERITY LAUNDRY
48-12 25th Street
AS 4-0300 - 9 - 12

GENERAL FACTORY HELP
Will train. Day and Night Shift
Ne experience necessary
KOLBI POLY BAG MFG., CO.
747 Evergreen Ave. Brooklyn, N.Y.
HI 3-6400

Machinist Jigmill operator model 4B $4.35 per hour, many fringe benefits. Company in business 80 yrs., own product, no jobbing work. Potdevin Machine Co. Teterboro, N.J. Apply anytime bet. 7 AM - 4:30 PM or call for appointment 201-288-1941
Equal Opportunity Employer

RESTAURANT HELP
Clean cut, energetic people.
All shifts full or part time
No experience necessary. Apply
JACK-IN-THE-BOX
139 Jericho Tpke — Mineola, L.I.

BODY MEN — PAINTERS
Work close to home Top salary
Benefits - Good working conditions
Westbury area
Call ARLO AUTO BODY
(516) 997-7341

SHIPPING CLERK
with some experience
bright intelligent man wanted
Also WAREHOUSE HELPER in office furniture, strong. Steady job, nice working conditions DI 9-2370.

AUTOMOBILIŲ
PATAISYMO
ir NUDAŽYMO
reikalais kreipkitės į gerai patyrusius mechanikus, kurie sąžiningai atliks visus darbus.

Mantel & Doren, Inc.
83-12 Cooper Avenue
Glendale, N. Y. 111227
Tel. 894-4188

Muziejaus retenybė!
Baigiančios pranykti Neprikl. Lietuvos **SIDABRINĖS MONETOS** pardavimui: 5 litai — J. Basanavičius, 10 litų Vytautas Didysis, 10 litų prez. A. Smetona ir kitos. Kainaraštis — pareikalavus. P. ZABLOCKIS, 2333 Ontario St., Vancouver 10, B.C. Canada.

GEGUŽĖS MĖNUO
Marijos gražusis mėnuo, pasipuošęs pavasario gėlėmis, papuoš jūsų dvasią gaiviais mintis žiedais, jeigu kasdien paskaitysite po skyrelį iš
T. Kornelijaus Bučmio, O.F.M.
"GEGUŽĖS MĖNUO"
Knygelė kainuoja tik 1 dol. — DARBININKO administracija mielai prisiųs, jei tik parašysite užsakymą adresu: 910 Willoughby Ave., Brooklyn N.Y. 11221.

VASAROTOJŲ DĖMESIUI!

Lietuviškos vasarvietės Cape Cod vilos AUDRONĖ savininkai — dr. Ed. ir Marija Jansonai praneša, kad šiais metais vila AUDRONĖ atidaroma nuo birželio mėn. 21 dienos ir jau dabar priimami užsakymai. Kreiptis: Ed. Jansonas, 15 Rosedale St., Boston, Mass. 02124, tel. 288-5999, o po birželio 21 d. — tiesiai į vilą AUDRONĘ: Mrs. Marija Jansonas, 87 East Bay Rd., Oisterville Cape Cod, Mass. 02655.

Visi maloniai kviečiami atvykti ir praleisti savo atostogas prie atviro Atlanto jūros pliažo, pušų pavėsy ir žalumynuose paskendusioje viloje AUDRONĖ.

Berniukų stovykla prie Atlanto

Visi berniukai nuo 8 metų iki 15 metų kviečiami atsigaivinti kūnu ir siela, sustiprinti savo patriotinę dvasią Pranciškonų vedamoje stovykloje Kennebunkport, Maine. — Stovykla veikia nuo birželio 27 d. iki liepos 25 d. Atlanto bangos ir erdvus baseinas laukia jaunimo!

Dėl registracijos ir informacijų kreiptis:
FRANCISCAN MONASTERY
Kennebunkport, Me. 04046 *Tel. (207) 967-2011*

SOUTH BOSTON SAVINGS BANK

Inkorporuotas 1863
460 West Broadway, South Boston Massachusetts
"Kur tūkstančiai taupo milijonus"
ALFRED W. ARCHIBALD
President
Šio banko direktorių taryboje yra Lietuvos garbės konsulas adv. A. O. Shalna ir adv. Jonas J. Grigalus. Reikale su patarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai. • Turtas (Assets) virš $132,000,000
Current dividend 5¼% on all accounts.
Dabar moka 5¼% už visų rūšių taupomus pinigus.

SERVICE

5 BORO INVESTIGATION SERVICE
MATRIMONIALS and MISSING PERSONS
665 New York Ave. Brooklyn
Call 467-5510

MIKE'S Music and Electric Center
We repair all makes Radio or TV's Black & White or Color take in. We also trade your old set for reconditioned one. Call any hour. — 1444 Broadway Brooklyn. Call 491-9186

BBB CO.
FLOOR WAXING
Scraping porter
Cleaning rug shampoo Mothproof
All work guaranteed
Call 994-4932 or 881-2531

CAMPS

RIP VAN WINKLE for Boys
ON-TI-ORA for Girls
One mile apart in northern Catskills. Private lakes for swimming, boating and canoeing; horseback riding, all popular sports, activities and crafts on vast mountain playground. Modern equipment. Competent staffs. Co-ed socials, movies, dancing, trips. — Highest camping standards. Chapel at each camp. Season fee: $650. For catalogues:
COWHEY CAMPS
790 Riverside Dr., New York, N.Y. 10032 Tel. WA 6-1942

H. W. FEMALE

EXP OPERATORS ON SINGER MACHINE
Section or semi section — steady work nice working conditions work near home DEL-RAY FASHIONS 3387 3rd Avenue Bronx, N.Y. Call 669-8624

TYPIST
$95 - $100 A WEEK
EDUCATIONAL BOOK PUBLISHER
Hours 9 to 5
Call
MISS SALERNO
(212) 675-7000

HELP WANTED

ASSEMBLERS MACHINE OPERATORS
Immediate openings for both men & women on day or night shift. Full or part time. No experience necessary. Steady, reliable position that is not seasonal. Interviews 8 AM to 5 PM Mon-Fri. Also evening interviews 5 to 8 PM Tues. Wed. Thurs. Call EV 3-4500 or come in LEVITON MFG CO. — 236 Greenpoint Ave., Brooklyn, N.Y.
An Equal Opportunity Employer

Office
Opening in Our New Maspeth Office
Consolidated Merchandising
— Needs —
SECRETARIES
BOOKKEEPERS
CLERICAL
PORTER
Apply in Person or Call
59-50 Queens Midtown Expressway
Maspeth, N.Y.
894-5150

DISPLAY

All types of Painting and Spraying. Accoustical ceilings, Multi-color, etc graining, glazing and marbelizing. Factories & offices, completed over week-ends. Airless equipment, reasonable rates. 231-6900 527 E 233rd Street Bronx

SEBRING AUTO PARTS INC.
Foreign car — opposite Lakeside Shopping Center Phone 398-1444 — State Highway No. 15 Wharton N.J. Ask for TED

You are invited to come and see one of the finest and hardest selections of **Butcher Blocks** that you will be proud to own in your kitchen, etc. All sizes. **Alexander Butcher Blocks & Supply Corp.** 232 Bowery. New York City. Daily 8 to 5:30 pm. Phone 226-4021

Bothered by Roaches Rats or Mice exterminating apts stores and factories low rates free estimates —
ASTRO EXTERMINATORS
74 Conselyea Street Brooklyn, N.Y.
388-5304

DARBININKAS

Vienuolynas ..... GL 5-7068
Spaustuvė ..... GL 2-6916
Redakcija ..... GL 5-7281
Administracija ..... GL 2-2923

NEW YORKO NAUJIENOS

Lietuvių Fondui šio pavasario vajaus proga aukos vis plaukia. **1000 dol.** paaukojo Antanas Sabalis. **Po 100 dol.** aukojo: R. Markus, Kęstutis Kiaunė, A. Cenfeldas, Br. Markeliūnas, dr. J. Bilėnas, Juzė ir Kostas Norvilai, Vytautas Beleckas. Vajaus komitetas prašo visų prisidėti savo auka — stoti nariais į Lietuvių Fondą.

Pavasario banketą Waldorf Astoria viešbutyje rengia Lietuvių Fondo vajaus komitetas. Kviečiami visi, kurie parėmė Lietuvių Fondą. Į banketą iš Chicagos atvyksta pats Lietuvių Fondo pirmininkas dr. A. Razma. Meninę dalį atliks solistas Stasys Citvaras. Lengvojo žanro dainų padainuos solistė Violeta Bendžiūtė iš Philadelphijos. Šokiam groja Joe Thomas orkestras.

Skautų pavasario balius, rengiamas skautams remti tėvų komiteto, bus šį šeštadienį, gegužės 10, Maspetho lietuvių parapijos salėje. Šokiam groja Joe Thomas orkestras.

Vija Vėtra, latvė balerina, su savo šokiais dalyvaus gegužės 8 vakarinėje vaikų programoje televizijos 13 kanale. Gegužės 11 koncertuoja International House, Denver, Colorado, gegužės 14 — Konservatorijos salėje, Bostone, gegužės 21 — Baltimorėje.

Kun. Algimantas Kezys, S.J., lietuvių foto archyvo vedėjas, pereitą savaitę lankėsi New Yorke ir baigė sukti kai kuriuos epizodus jo ruošiamam filmui "Dvylika".

Prenumeratoriai, pakeisdami savo adresą, prašomi administracijai pranešti ne tik naują, bet ir seną adresą. Taip pat neužmirškite pridėti pašto zip code numerio.

Telefonas Darbininko redakcijoje sugedo balandžio 24 ketvirtadienio rytą. Nepaisant pakartotinų pranešimų apie sugedimą, telefonų bendrovės specialistai telefoną pataisė tik gegužės 2, penktadienio vėlyvą vakarą. Tame laikotarpy skambinę redakcijai ir girdėję įvairius garsus dabar žinos kodėl nebuvo atsiliepta.

Inž. Antano Novickio 75 m. proga Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos N. Y. skyrius ruošia pagerbimo pobūvį. Šis pobūvis įvyks gegužės 16, penktadienį, 7:30 v. v. Steak Pub restorane, Valley Stream, N. Y. New Yorko skyriaus valdyba kviečia draugus bei artimuosius šiame pagerbime dalyvauti. Dėl smulkesnių informacijų ir registracijos prašom kreiptis pas inž. Edvardą Verbą, 10-57 E. 99 St. Brooklyn, N. Y. 11236, CL 1-5058, arba pas sekr. Zenoną Jurį, tel. 441-7831 ne vėliau gegužės 10 d.

Prel. Jonui Balkūnui, Viešpaties Atsimainymo lietuvių parapijos klebonui Maspethe, N.Y., gili padėka už įvertinimą lietuvių spaudos ir 100 dol. auką apmokėti prenumeratą tiem lietuviam, kurie, gyvendami Vokietijoje ar kituose kraštuose, patys nepajėgia apsimokėti. Daugelis ligonių ir senelių prašo jiem laikraštį siuntinėti dovanai. Laukiama šiame reikale talkos ir iš kitų spaudos rėmėjų. Su padėka ir pagarba, tėv. Petras Baniūnas, O.F.M., Darbininko administratorius.

Dviejų asmenų šeimai reikalingas nedidelis butas. Pageidaujama prie gero susisiekimo Brooklyne ar Queens apylinkėse. Informacijai skambinti vakarais 861-1656.

Skautams Remti Komitetas. Iš k. į d. sėdi: V. Vebeliūnienė, P. Pilienė, A. Bulotienė—pirm., stovi V. Katinas ir V. Baliūnienė. Nuotr. V. Bivainio

LB New Jersey apygardos suvažiavimas

ELIZABETH, N.J.

Gražią pavasario dieną, balandžio 27, apie 30 LB apylinkių atstovų ir kitų tautiečių susirinko į apygardos suvažiavimą bendruomeninių reikalų aptarti. Atidarydamas suvažiavimą, apygardos pirmininkas K. Jankūnas paprašė susirinkusius susikaupimo minute pagerbti mirusius Nepriklausomybės Akto signatarą Petrą Klimą ir PLB pirmininką Juozą Bačiūną. Suvažiavimui vadovauti pakvietė pirmininkais Antaną Gudonį ir Nerimantą Karašą, sekretoriumi — Petrą Lanį.

Kalbėdamas apie apygardos valdybos atliktus darbus, jos pirmininkas pažymėjo, kad per vienerius kadencijos metus valdyba posėdžiavo devynis kartus. Atskiriem valdybos nariam teko dalyvauti LB Hartfordo apygardos suruoštame informacijos seminare Waterbury, rytinio pakraščio LB apygardų ir apylinkių pirmininkų suvažiavime Patersone, mokytojų konferencijoje Brooklyne ir JAV LB tarybos III sesijoje Chicagoje. Smulkiomis aukomis apygardos valdyba yra parėmusi III pasaulio lietuvių seimą New Yorke (taip pat platino bilietus į seimo metu vykusį koncertą), teatro festivalį, Pasaulio Lietuvį, Operetės chorą ir mokytojų konferenciją Brooklyne.

Svarstant tolimesnę apygardos veiklą, apygardos valdybai pasiūlius, suvažiavimas nutarė, kad iki šiol skiriamos apygardos akademinės stipendijos lėšos būtų panaudotos stipendijai lituanistikai studijuoti Fordham universitete, Dr. V. Kudirkos šeštadieninei mokyklai Elizabethe ir organizuotom jaunimo grupėm (tautinių šokių grupei "Baltija", skaučių ir skautų vienetam ir kitiem jaunimo susibūrimam). Suvažiavimas pageidavo, kad apygardos stipendijos nebūtų visai atsisakyta ir kad jos skyrimas būtų paliktas apygardos valdybos nuožiūrai.

Apygardos valdyba įsipareigojo ir toliau remti šeštadieninę mokyklą ir kvietė apylinkes prisidėti prie šio darbo aukomis. Ypač buvo atkreiptas apylinkių dėmesys į mokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus lietuvių vaikų registraciją ir reikalą raginti tėvus leisti savo vaikus į lietuviškas mokyklas.

Apygardos valdyba pasižadėjo ir toliau rūpintis jos globoje veikiančia tautinių šokių grupe ir stengtis, kad grupė galėtų dalyvauti IV tautinių šokių šventėje 1972 metais.

Pasisakydama bendresniais lietuviško gyvenimo klausimais, apygardos valdyba kvietė apylinkių valdybas ir atskirus tautiečius visomis jėgomis remti Lietuvių Fondą, stojant į jį nariais; paremti Nekaltai Pradėtosios Marijos seserų Putname statomą Neringos stovyklavietę mergaitėm ir tėvų pranciškonų kultūros centrą Brooklyne, taip pat aktyviai dalyvauti lietuviškų parapijų darbuose.

Informacijai lietuviam rūpimais klausimais sustiprinti amerikinėj spaudoj, radijuje ir įtakingų amerikiečių sluoksniuose numatoma prie apygardos valdybos sudaryti kompetentingų asmenų informacijos komisiją.

Ilgesnį pranešimą apie JAV LB tarybos III sesijos, įvykusios balandžio 19-20 Chicagoje, darbus padarė apygardos pirmininkas K. Jankūnas ir tarybos prezidiumo vicepirmininkas kunigas V. Dabušis.

Artimiausias apygardos uždavinys yra New Jersey Lietuvių dienos suruošimas. Ši diena apygardos yra ruošiama jau daugiau kaip dešimt metų. Šiais metais Lietuvių diena įvyks birželio 15, sekmadienį, Royal Gardens parke, Rahway, N. J. Jos programą sutiko atlikti Elizabetho šeštadieninės mokyklos mokiniai ir tautinių šokių grupė "Baltija". K.J.

Mylimai motulei, Onai Bružinskienei, mirus sūnų Juozą su šeima ir dukrą Zuzaną giliai užjaučia skausmo valandose Vytautas ir Regina Abromaičiai

A † A

ONAI BRUŽINSKIENEI

mirus,

sūnų Juozą su šeima giliai užjaučia

A. ir R. BALSIŲ ŠEIMA

A † A

ONAI BRUŽINSKIENEI

mirus,

sūnui Juozui ir šeimai, dukrai Zuzanai reiškia gilią užuojautą

M. ir J. JUOZAPAVIČIAI

New Yorko Skautams Remti Komitetas

gegužės 10 d.

8:00 val. vak.

MASPETHO PARAPIJOS SALĖJE

64-14 56th Rd., Maspeth, N.Y.

rengia

tradicinį

PAVASARIO BALIŲ

Šokiams gros JOE THOMAS orkestras • Namuose pagaminti užkandžiai • Veiks bufetas • Įėjimas asmeniui $7.50

Užsakymus ir pinigus siųsti šiais adresais:

VIKTORIA BALIŪNIENĖ, 12 Berryhill La. Bethpage, N.Y. 11714 Tel. 516 - 731-0404

VYTAUTAS KATINAS, 85-08 104th St., Richmond Hill, N.Y. 11418 Tel. VI 6-1210

LIETUVIŲ FONDO VAJAUS

PAVASARIO BALIUS

gegužės 17 d., šeštadienį

WALDORF ASTORIA VIEŠBUTYJE

Jade Room, Park Avenue ir 50th Street MANHATTANE

Banketo metu dainuoja solistai VIOLETA BENDŽIŪTĖ ir STASYS CITVARAS. Šokiams groja Joe Thomas orkestras.

—— Pradžia 7:30 v. v. ——

Informacijų reikalais skambinti:

Jadvyga Vytuvienė — VI 6-2980; Jurgis Montvila — 321-4309

Stalus užsisakyti pas Jonę Kiaunienę — tel. 658-4334

BOSTONO ŽINIOS

Adomas Druzdis, ilgametis S. Bostono Piliečių klubo finansų sekretorius, su žmona išvyko atostogų Kalifornijon. San Francisco mieste aplankys ten gyvenantį sūnų Tomą ir vyks į San Clemente. Druzdžiai sugrįš prieš gegužės 18, kada įvyks Piliečių klubo pastato keltuvo dedikacijos banketas. Manoma, kad tai bus didžiausias įvykis organizacijos 70 metų gyvenime.

Bostono kultūriniai subatvakariai išsiuntinėjo pakvietimus, kad balandžio 19 kultūrinio subatvakario paskaitininku bus Ottawos universiteto švietimo departamento direktorius prof. dr. Antanas Ramūnas-Paplauskas. Paskaitos tema: Psichologinė ir sociologinė XX amžiaus vizija. Nuolatinė subatvakarių salė Tautinės S-gos namuose prisipildė. Kai kas juokavo, kad reikalingas naujas prelegentas. Subatvakarių rengėjai laukė, o publika nerimavo. Ilgiau nei po gero pusvalandžio laukimo subatvakarių vadovas rašyt. St. Santvaras perskaitė dr. Ramūno laišką, rašytą ant vizitinės kortelės. Laiške buvo nurodytas laikas, skridimo numeris, kada kur išskrenda ir kada bus Bostone. Tas laiškas buvęs gautas penktadienio vakarą, pusdieniu vėliau, negu dr. Ramūnas turėjo atskristi. Šeštadienį skambinęs į Ottawą. Ponia Ramūnienė pasakiusi, kad vyras išskridęs penktadienį. Tačiau prelegentas Ramūnas iki šeštadienio vakaro nepasirodė. Pora daktarų šėjo tuojau. Tada Santvaras paskaitė iš neatvykusio prelegento knygos, kurioje duodami eilės mokslininkų ir kitų žymių asmenų gražūs pasisakymai apie Lietuvą, lietuvius, lietuvių kalbą ir paties autoriaus išvedžiojimai apie didelę lietuvių misiją, kurią jie atliksią, ir Lietuvos vardas iškilsiąs kaip senosios Judėjos ar Graikijos. Kitą dieną, t.y. sekmadienį, dr. Ramūnas pasirodė Bostone. Pasirodo, jis atvykęs penktadienio rytą, tik nežinia, kodėl nerado reikalo atvykti į subatvakarį, kur turėjo skaityti paskaitą. Tai pirmas toks atsitikimas per dešimtį subatvakario gyvavimo metų.

Margais takais keliauja lietuviškas žodis

Lietuvių Veteranų S-gos 'Ramovė' Bostono skyrius balandžio 20 So. Bostone surengė dailiosios literatūros ir dainų vakarą. Programą parengė rašytojas Vytautas Volertas, o ją atliko: Aušra Marčiulaitytė-Zerr, Virginija Majauskienė ir Bronius Balčiūnas. Dainavo solistė Ona Pliuškonienė, akomponuojant muzikui Jeronimui Kačinskui. Išskyrus muziką Kačinską, programos dalyviai iš Philadelphijos.

Trio — Marčiulaitytė-Zerr, Majauskienė ir Balčiūnas su Mažvydu, Donelaičiu, Poška, Daukantu, Strazdeliu, Baranausku, Kudirka, Biliūnu, Žemaite, Maironiu, Krėve, Binkiu, Sruoga, Putinu, Šeinium, Miškiniu, Nerim, Brazdžioniu, Aisčiu, Mačerniu, Nyka-Niliūnu, Mackum, Bradūnu, Santvaru, Škėma, Ostrausku, Gliauda, Baronu, Audrone, Gustaičiu ir kitais skelbė lietuvišką žodį, jo grožį, godojo lietuviškas godas, kėlė lietuvių dvasią, žadino naujam gyvenimui, rodė mūsų kalnų, pievų, miškų, upių ir ežerų grožį, kalbą ir dainas.

Tokia gausybė autorių ir taip gražiai Volerto sujungtų į vieną pynę atidengė viską, ko siekėm, kuo gyvenom ir ką turėjom.

Bostone pirmą kartą pasirodė ir nauja solistė Ona Pliuškonienė, kuriai akomponavo muz. J. Kačinskas. Ji padainavo Banaičio "Anksti rytą atsikėliau", Budriūno "Kas bernelio sumislyta", Gruodžio "Aguonėlė", Jakubėno "Gėlės iš šieno", Kavecko "Na tai kas" ir bisui dar porą visai negirdėtų dainų. Solistė turi gražų, skambų ir stiprų balsą, o taip pat ir gražią bei kuklią išvaizdą. Tikrai buvo malonu klausytis nematytos ir negirdėtos dainininkės. Po meninės programos buvo vaišės ir šokiai. Pelnas paskirtas "Kario" žurnalui.

DAIL. V. RATO PARODA BOSTONE

Skaučių židinys gegužės 3-4 Tautinės Sąjungos namuose surengė Australijoje gyvenančio dailininko — grafiko **Vaclovo Rato** kūrinių parodą. Viso buvo išstatyta 50 paveikslų, atliktų įvairiose technikose. Daugiausia buvo spalvoti monotipai, paskui didelio formato atspaudai nuo metalo, linoleumo ir medžio. Paveikslų koloritas — degančios Australijos spalvos, temos — daugiausia paukščiai, laivai, gamtovaizdžiai, abstraktiniai kosmo vaizdai. Dailininkas su pamėgimu vaizduoja paukščius, — juos skrendančius, stovinčius, susidomėjusius radiniu, sustojusius prie didelės degančios saulės.

Į parodos atidarymą šeštadienio vakare susirinko gražus būrys žmonių. Viršutinėje salėje Židinio pirmininkė Genė Bačiulienė pakvietė Paulių Jurkų apibūdinti dailininko kūrybą. Jis apžvelgė, kaip dailininkas dirbo Lietuvoje, kaip dabar dirba Australijoje, apibūdino jo technikines priemones. Po jo trumpos kalbos pirmininkė visus pakvietė į apatinę salę, kur buvo surengtas gražus svečių priėmimas, buvo punčas, įvairių įvairiausių pyragų, tortų, kava. Antrą dieną svečiai taip pat buvo vaišinami kava, pyragaičiais. Viso parodą aplankė apie 150 žmonių. Parduota 21 paveikslas. Parodos proga Inos ir Kosto Nenortų namuose skaučių židinys savo nariam surengė vaišes. (p.j.)

• • • •

Pirmoji šių metų ekskursija organizuojama pas T. Pranciškonus Kennebunkport, Maine, Vainikų dienos savaitgalyje — gegužės 30, 31 ir birželio 1

Ekskursijoje gali dalyvauti iš New Yorko, Elizabeth, Newark, Linden, Kearny bei New Haven. Susibūrus keletui asmenų, autobusas sustos gegužės 30 d. 11 val. ryto prie lietuvių bažnyčių Elizabeth ir Kearny, N.J.; Brooklyne prie pranciškonų vienuolyno, 680 Bushwick Ave., 12 val. dienos.

Kelionė, nakvynės viešbuty ir 4 kartus valgis — asmeniui 38 dol. Bus aplankomos šventovės La Salette, Ipswich, Mass., nauja koplyčia Kennebunkport, Maine, dalyvaujama šv. Antano gimnazijos mokslo metų pabaigos programoj — išleistuvėse. Vykstama su patogiu ir moderniškų autobusu. Grįžtama birželio 1 d. vakarą.

Rezervacijom kreiptis į Tėvą Petrą Baniūną, 680 Bushwick Ave., Brooklyn, N.Y. 11221 — telef. (212) GL 2-2923, vakarais GL 5-7068; M. Shalins — VI 7-4499; J. Ulrich — 478-7642.

Woodhaven prie Forest Park parduodamas namas iš dviejų šeimų. Butai po 3 kambarius. Yra garažas ir įrengtas rūsys. Prašoma 25,000 dol. Teirautis vakarais tel. VI 6-4552.

Spalvotoje TV — vėl nauji pagerinimai. Pirkitės geriausią — Zenith. Pataisymai Jūsų bute fabriko mechanikų. Pasirinkti galite 666 — 5th Ave. Sąžiningai ir pigiau pirksite per: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N. Y. 11731. Tel. 516 757-0055.

Graži ir vertinga dovana. Vyriški šveicariški HY MOSER 18 karatų aukso, 25 akmenų, automatiški, su kalendorium, incabloc laikrodžiai, naujausios gamybos ir mados, parduodami labai žemomis kainomis su garantija. Dėl katalogų ir informacijų rašyti: S. V. Štaras — Importer, 23 Mendon St., Worcester, Mass. 01604.

Juostos, takeliai, pagalvėlės. Milda Kvedarienė, 5 Drum St., Iselin, N. J. 08830. Tel. (201) 283-1981.

ED. PODOLAK and his MERRY MUSICIANS

7 asmenų orkestras

groja įvairius pramoginius šokius.

Vadovas Vytautas Prapuolenis

Kreiptis: 46 Tatman St. Worcester, Mass. 01607 — Telef. 756-2213